SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all princip.. Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XVIV | 3236 SO. HALSTED STREET | Penktadienis, Gegužio-May 20 d., 1932 m. | KAINA 5 CENTAI | No. 21

BRUOŽAI

Rašo V. G.

Kaip žiuri anglai į Klaipėdą. Savo nuodemes užmeta kitiem Nuėmė suvaržymą nuo maisto. SLA. konstitucijos aiškintojai.

Tarpe daugelio rupesčių ir nerimavimų apie Klaipėdos ateitį, po truputį ima reikštis ir šviesesnių spindulių.

Pirmiausia, tai anglų sveikas protavimas. Jie pripažino, jog rinkimus į vietinį seimelį laimėjo vokiškos orientacijos grupės. Bet tai, girdi, dar nereiškią atsiskyrima nuo Lietuvos, o tik stovėjimą už autonomija, musų valstybės sienose.

Londono "Times" kalbėdamas tuo reikalu netiesioginiai kaltina gub. Merkį norėjime pastatyt viską ant savo. Toks palyginamai tėviškas patarimas rodo, jog anglai nepritaria Klaipėdos atplėšimui, o tik norėtų sutaikinti dvi kovojančias puses.

Per Klaipėdą vedama visa musų užsienio prekyba. Daug dalykų atplaukia iš Anglijos, Amerikos ir kitur. Anglai tą supranta ir kaipo geri biznieriai nenorėtų atkirsti Lietuvą nuo juros.

Šiomis dienomis "N" pasirodė nauja polemikos formą. Patentas priklauso visiem žinomam "Tylinčiam" kuris kokiu tai stebuklingu budu nors ir "tylėdamas" užpildo tuščią "N" vietą. Šį kartą minėtas išminčius kalbėdamas apie sandariečius, Moterų "Apšvietos" D-ją ir nekaltus bernelius pavartojo lenkų kal boj priežodį, kurį del patogu mo išversime lietuviškai: "mo kytas, bet nebaigtas, tai aršesnis už pasiutusį šunį..."

Tas pats asmuo, lygiai, kaip ir ponas "N" redaktorius visą laiką kalba tik apie kitų nuodemes. Vienoj jo "apžvalgos" vietoj, parašyta ir patvirtinta, buk niekas taip spaudoj neplunta kaip mes.

Kitų aky matyti krislą, o savoj nematyt rąsto, senai žinomas priežodis. "N" redaktorius, drauge su "Tylinčiu" prisimeta doros ir tiesos skelbėjas, o patys yra taip tiesus, kaip baronka.

Rusijoj iki šiam laikui maistas buvo galima pirkti tik valdiškose krautuvėse su specialiu leidimu. Maisto gaudavai ne kiek nori, bet kiek tau duodavo. O paprastai atsilikdavo taip, jog reikalingiausių dalykų, kaip mėsa, pienas, kiaušiniai gaudavai tik porą kartų į mėnesį.

Dabar bolševikų valdžios parėdimu ukininkams yra leista liuosai pardavinėti maistą. Pirmoji "laisvės" diena Rusijoj ištikro buvo triukšminga.

Amerikos žydų organizacijos siuntinėja laiškus savo nariams, kurie turi biznius ar pramonę, kad samdant darbininkus pirmenybę suteiktų sa vo rasės žmonėm.

Trečiadieny, geg. 18 d. įvyko Chicagos žydų banketas, kur kalbėjo New Yorko finansistas F. Warburg. Viena vieta prie banketo stalo kainavo šimtas dolerių. Pelnas paskirtas Palestinos žydams. Reikia atiduoti jiems kreditas už tai, kad jie rupinasi savo žmonėmis.

Kokias pozicijas užims sandariečiai busimam SLA. seime Pittsburghe? Vienos sriovės spauda pranašauja vienokią kryptį; kitos gi visai priešingą.

Kuboj Tapo Susektas Sąmokslas

Tapo Nužudytas Japonijos Premjeras

Jauni karininkai, nužudę prem jerą ir išbombardavę keliatą valdžios namų pasidavė policijai

Tokio. Keliatas jaunų armijos ir laivyno karininkų nužudė Japonijos premjerą Inukai, kuomet jis sau ramiai šnekučiavos su svečiais.

Japonija tą sąmokslą slėpė, bet jis vistiek išsiveržė viešumon per kitų valstybių atstovus.

Karininkai, pasisamdę keliatą automobilių, išbombardavo keliatą valdžios namų ir nušovę ministerių pirmininką pasidavė policijai. Užklausti delko jie taip darė, atsakė: "mes nesutikome su valdžios vedama užsienio ir vidaus politika, todėl ir griebėmės šio žygio.

Nušovus premjerą, atsistatydino ministerių kabinetas ir karininkams diktuojant buvo sudaryta nauja valdžia, kurioje karo ministeris yra vadovaujanti jėga krašto valdyme.

UŽGRIUVUS TUNELIUI TAPO GYVI PALAIDOTI 42 ŽMONĖS

Valparaiso. Nugriuvus kalno pusei ir užvertus tunelio angą tapo gyvi palaidoti 42 žmonės. Išgelbėti jų buvo atsiųsta 800 žmonių, bet dėl siaučiančios audros ir dėl tolimesnio kalno griuvimo jie turėjo savo darbą apleisti.

Kadangi jokiu budu nebuvo galima prie užbertųjų nuleisti kvėpavimo trubas, tai manoma, kad jie visi jau yra nutroškę.

Užbertųjų darbininkų žmonos, tėvai ir vaikai rauja nuo galvų plaukus ir laužo rankas verkdami užbertų savųjų, kuomet audra dar labiau siaučia ir kalnas, begriudamas, grąsina nusinešti dar daugiau nelaimingų aukų.

Mums atrodo, jog patys svarbiausi klausimai bus išrišti vietoj, nes iškalno prirengta strategija kliudo seimo darbams. Bagočiaus generalinis štabas vel pradėjo plačią agitaciją, kad išrinkimas seime ko nors kito apart Bagočiaus butų smetoninis smurtas.

Tas viskas yra paprastas "bunk". Delegatai suvažiuos ne tam, kad nusilenkti prieš Bagočių, Gugį, Bakaną ir kitus. SLA. seimas nėra Rusijos caro duma. Jeigu jis gali priimti ar atmesti organizacijos konstituciją; jeigu jis skaitosi aukščiausia susivienijimo instancija, tai jo, o ne kieno kito žinioj yra rinkimas SLA. pildomos Tarybos.

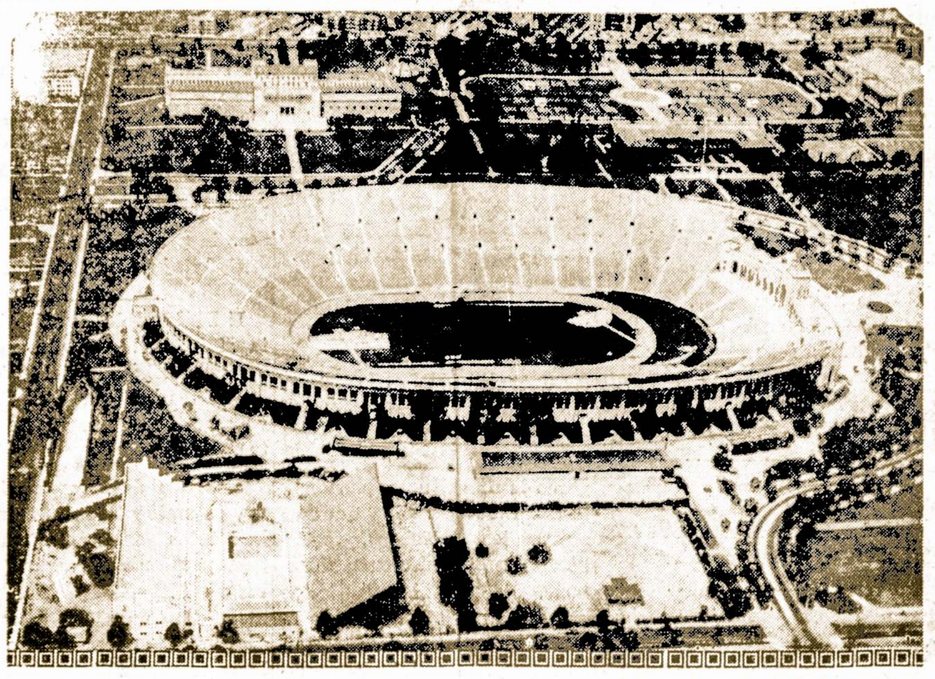

Oro žvilgsnis nesenai užbaig to Olimpijos parko, Los An geles, kur bus lošiamos pasaulinės Olimpijos rungtynės, kurios prasidės L iepos 30 dieną.

Liberijai Gręsia Pavojus Netekti Nepriklausomybės

GALI PATEKTI SUV. VALSTIJŲ KONTROLĖN

Vašingtonas.—Juodžių respublika — Liberija gali netekti savo nepriklausomybės, kurią jie įgijo 1822. Šios respublikos reikalas atsidurė Tautų Lygoj ir jeigu S. V. kaltinimas ras pritarimo lygoje, Liberija pateksianti Suvienytų Valstijų kontrolėn.

Liberijos valdžia yra kaltinama, kad ten neinama prie panaikinimo vergijos ir "geltonligės" ir užtai kas nors turi tą juodžių respubliką paimti savo priežiuron. Kitais žodžiais, jeigu juodžiai per tokį laikotarpį dar neišmoko save žmoniškai valdyti, turi juos valdyti kas kitas ir tas kitas — yra Suvienytos Valstijos.

Tarptautinė komisija ant Liberijos dabar susirenka Genevoje ir jeigu ji pažiurės taip toli, kaip kad Suvienytų Valstijų planas siekia, Liberija neteksianti savo nepriklausomybės. S. V. valdžia mano, kad dabar yra jau laikas pateikti ultimatumą ir pasiimti kontrolę ant Liberijos darbo, sveikatos, finansų ir militarės pajėgos.

Atstatys Sudegusį Linų Apdirbimo Fabriką

Teko sužinoti, kad Lietukio valdyba yra nutarusi atstatyti pereitą rudenį sudegusį Joniškio linų apdirbimo fabriką. Fabrikas busiąs ne tiktai atstatytas, bet ir žymiai praplėstas. Butent, prie fabriko busiąs įrengtas verpimo skyrius ir maišų audykla.

VATIKANO GYVENTOJAI

Per metinį Vatikano valstybės gyventojų surašinėjimą paaiškėjo, kad dabartiniu metu popiežiaus valstybėje yra 994 žmonės. Iš jų, Vatikano piliečių — 711 ir 283 svetimšaliai. Pastarųjų tarpe pirmoji vieta tenkanti šveicarams, kurių yra 110 žmonių, prancuzų 8. Amerikai atstovauja vienuolė, kuri dirba kilimų dirbtuvėje. Po Laterano sutarties pasirašymo, Vatikano teritorijoj gimė 11 vaikų: 5 vyriškos ir 6 moteriškos lyties.

Užmiršo Įvykinti Bausmę Nuteistam Mirti

RAALEIGH, N. CAR. Šiomis dienomis iškilo aikšten keistas įvykis su jaunuoliu, kuris buvo nuteitas mirti už išgėdinimą moters, bet vėliau visai užmirštas.

Willie Rector, 19 metų turėjo buti pasodintas elektrikos kėdėj pereitų metų spalio 2 d. Bet atėjo ta diena ir dar keli mėnesiai, o bausmės niekas nevykina. Ir didelio rupesnio ir nerimavimo, kalinys beveik jau išėjo iš proto.

GALI GIMTI TREČIA PARTIJA

Senatorius Hamilton Lewis persergsti republikonus ir demokratus, kad jie laiku susiprastų ir pradėtų rupintis bedarbių klausimu daugiau negu ligi šiolai. Nes, girdi, jeigu jie to nepadarys, tai gali atsirasti žmonių, kurie užstos bedarbių reikalus ir tą principą turėdami pamate, gali pagimdyti naują stiprią partiją. Jis sako: "Nebutų nuostabu, kad delegatai iš abiejų konvencijų išeitų ir įsteigtų naują trečią partiją."

Butlegeriams Taipgi Užėjo Blogi Laikai

Naminelės Kainos Nukrito; "Importuotos" Taipgi.

Pradėjo nesisekti ir butlegeriams. Biznis sumažėjo, kainos nukrito ir daugelis jų kenčia sukandę dantis ir laukia geresnių laikų.

Galionas alkoholio pirmiau parsiduodavo po $16. Dabar galėtum gauti už trečdalį. "Geroji", kanadiška atnešdavo $5 už "pantę", dabar pusantro dolerio pigiau.

Tikroji "Scoch",. atgabenta iš Europos pirmiau parsiduodavo už 130 dol. dežė arba 12 kvortų; dabar kaina nukrito iki $90.

Bet ir šis kainu numušimas nepataiso biznio ir butlegeriams tenka vartoti įvairias priemones sugauti gerą kostumerį.

Praneša suradę senovės Babelio bokštą

Amerikiečių mokslininkai ne nustojamai tyrinėja Mažąją Aziją, ypatingai tas vietas, kurios yra minimas Biblijoj.

Veliausias radinys, tai garsusis Babelio bokštas, senovės mieste Akshak. Šis bokštas turi apie 50 pėdų aukščio ir 300 pėdų platumo.

Ji pastatė Semeriečiai, kurie 4000 metų prieš Kristų atkeliavo iš kalnuotos šalies į mesopatamijos lygumas. Myledami kalnus, jie pylė juos ten kur jų nebuvo ir tokiu budu atsirado Babelio kalnas, pavadintas "bokštu". Viršuj jo tapo pastatyta šventovė, o aplinkui miestas.

Varšuva. Pradžioj šios sąvaitės tapo sušaudyti 3 asmenys apkaltinti šnipavime sovietų naudai. Vienas jų yra inžinierius; kiti du kariškiai.

Kiubos Valdžia Suareštavo Šimtus Asmenų

SĄMOKSLININKAI RENGĖSI NUŽUDYT AUKŠTUOSIUS VALDININKUS IR PASIGROBTI KRAŠTO VALDŽIĄ

Havana. Slaptoji policija užėjo suokalbininkų lizdą, Atletikų kliube ir suareštavo keliatą šimtų asmenų, tarp kurių randasi gana žymių krašto piliečių.

Suokalbininkai rengėsi nužudyti prezidentą, ministerius ir kitus aukštus valdininkus ir pasigrobti valdžią į savo rankas. Tam tikslui jie jau buvo suorganizavę keliatą tukstančių vyrų, kurie padavus tam tikrą signalą turėjo užimti strateginius šalies punktus ir nuversti dabartinę valdžią.

Iškračius keliatą atletinių kliubų, buvo atrasta daug sprogstamos medžiagos ir įvairiausių ginklų. Taipgi buvo atrasti dokumentai, kuriais buvo suareštuoti vyriausi sąmokslo vadai.

Policija atsisakė paskelbti sąmokslininkų vardus, pareikšdama, kad šalies žmonės labai nusistebėtų tuos vardus pamatę, nes kaip kurie iš jų lošė labai žymią rolę šalies valdymo ir socialės santvarkos aparatuose. Tačiau manoma, kad už poros dienų tie visi sąmokslininkai bus paduoti karo lauko teismui ir nužudyti.

Prez. Hindenburgas Tampa Vyriausiu Vadu Kariuomenės ir Laivyno

Berlynas. Pasitraukus karšto apsaugos Ministeriui generolui Groener, prezidentas von Hinderburgas automatiškai tampa kariuomenės ir laivyno vyriausiu vadu. Kitais žoddžiais, dabar Vokietijos valdžia atsidurė dviejų ypatų rankose — min. pirmininko Brueningo ir prez. Hinderburgo.

Vokietiją prie to privedė ir vienas pusės blogi laikai; iš kitos hitlerininkų ir komunistų stipri prieškonstitucijinė akcija. Rieškia dabar Vokietijai diktuos du žmonės.

Naujas Klaipėdos Seimelis Renkasi Gegužės 25 Dieną

Simaičio Direktorija Busianti Nuversta; Situacija Pasilieka Kebli.

Naujame seimelyje vokiečiai turi absoliučią didžiumą. Iš 29 atstovų jie turės 19 pilnai ištikimų; apart įeina dar du socialistai ir trys komunistai, kurie taipgi griežia dantį ant Lietuvos. Lietuvių atstovų yra penki.

Taigi, geg. 25 d. seimeliui susirinkus teks skirti nauja direktoriją, nes Simaitis, kaipo krašto galva, jokiu budu neišsilaikys. Bet kas bus jei vokiečiai užsispirs vel statyti Boetčerį, kurį Lietuvos valdžia atstatė iš vietos ir suareštavo už vedimą slaptų derybų su Vokietija? Tuomet kiltų naujas krizis ir seimelis butų dar kartą paleistas.

Nekurių publicistų skelbiamos žinios apie atidėjimą pasaulinės parodos yra neteisingos. Paroda įvyks.

Lietuva Susitarė Su Amerika Del Skolų Išmokėjimo

Formalė sutartis greit bus pasirašyta

Lietuva yra skolinga Amerikai apie šešius milijonus dolerių. Ši suma pinigų buvo sutarta išmokėti per kelias dešimts metų, pridedantam tam tikrą nuošimti

Bet pereitais metais tapo paskelbtas Hooverio "moratorijumas" t. y. Sustabdymas vieniems metams skolų mokėjimo tikslu pagerinti skolininkų finansinę padėti. Bet "moratorijumas" greit užsibaigs ir skolos vėl reiks pradet mokėti. Atsilikusioji nuo pereitų metų suma bus pridedama begyje ateinančių 12 metų prie normalių mokesnių ir pagal specialės sutarties, kuri bus greit pasirašyta Vašingtone tarp Lietuvos ir Amerikos reikės mokėti 4 nuošimtis už suvėlintus pinigus.

Primušė Policininką

1931 m. gruodžio 10 d. Platelių policijos punkto vedėjas Stepas Vasauskas sužinojo, kad Gedaučių km. gyv. Domas Šanickas varo "samagonkę" ir nuvyko pas jį padaryti kratą pas Š. ir ten rado visus begeriančius "samagonkę". Policininkui pareikalavus parodyti "bravoro" įrankius Š. atsisakė. Padarius kratą buvo rasta kubiliukas "samagonkės" ir visi įrankiai kuriuos išnešė į kiemą ir sudėjo. Bet tada Š. pribėgo prie katiliuko jį išversti; įrankius sulaužė ir priešinantis policininkui smogė jam krutinėn. Už tai Šiaulių apyg. teismas ji nubaudė 6 mėn p. kalėjimo

Kalbama, kad vienoje Kauno policijos nuovadoje busią fotografuojami atvesti iš gatvės girti žmonės. Iš tų fotografijų busiąs padarytas albumas.

Sandaros Kuopu Veikimas

SANDAROS KUOPŲ STOVIS IR VEIKIMAS.

"Jeigu tu nori susirasti sau draugus, susirask pats savę. Tu nėsi ypata; tu esi tauta."

Kiekvienam Sandaros veteranui ateina mintis pažvelgti į savo organizacijos praeitį, kad geriaus supratus, ar tas kelias buvo geras ar prastas. Juk Sandara praleido daug audringų dienų; Sandara per savo gyvavimo laiką matė ir šiltą ir šaltą.

Juk mus veteranai matė nemažai Sandariečių apleidžiant savo organizaciją, bet nenusiminė, nes tie Sandaros veteranai nepastebėjo nė vieno pabėgėlio iš organizacijos, kuris butų kitur ką-nors geresnio atsiekęs.

Sandaros organizacijos atei tis priklauso nuo narių didesnio veikimo ir sugyvenimo. O tas veikimas didės ir narių sugyvenimas tik tada žydės, kai mes numesime savo "aš" kaukes ir lankysime Sandaros kuopų sueigas bei daugiaus įdomausimės Sandaros reikalais.

Blogi Laikai.

Blogi laikai prispaudė ne tik pavienius bei šeimas, o taipgi ir organizacijas. Sandara taipgi jaučia blogus laikus, nes daugelis sandariečių stovi blogai ir neįstengia Sandaros remti kaip pirmiau. Vienok Sandaros mokesčiai yra taip menki, kad net ir pavargęs sandarietis gali išgalėti ir tik reikia noro bei prierangos.

Ir Newyorkiečiai Turėtų Sukrusti.

Newyorkinė Sandaros kuopa, kurioje randasi tokie veiklus veikėjai kaip Strimaitis, Vinikas ir Vitaitis su Vitaitiene, turėtų daug greičiau augti narių skaičiumi. Juk Brookline ir New Yorke yra daug gerų lietuvių, kuriuos reikia ir palima gauti Sandaron.

O Kaip Su Baltimore?

Savais laikais Baltimorėje buvo pusėtinai veikli Sandaros kuopa. Taipgi Baltimorėje gyvena vienas ex-Sandaros prezidentas. Nėjaugi kuopa su garbinga praeitim ir garbingais veikėjais gali amžinai užmigti?

Ir Chicagoje Reikia Daugiaus Veikimo.

Sandaros 75 kuopa, kurios tetušiu yra Stasys Grišius, biskį lyg ir aptingo. Ei, Stasy, parodyk ir vel ką tu gali.

Garsioji 25 kuopa, kuri turi daug veiklių narių ir yra viena iš didžiausių kuopų Sandaroje, pastaruoju laiku pradėjo sirgti depresijos liga. O jau daktarų ir kitokių gydytojų šiai kuopai niekad nestokavo. Išrado, kad kaip, Grišius tai išgirdęs gali iškirsti šposą su savo 75 kuopa.

Lawrence, Mass. Kuopa Veikia.

A. Bagdonas, vienas iš daugelio Lawrenco Sandaros kuopos veikėjų praneša, kad jų kuopa buvo surengusi Lietuvos nepriklausuomybės 14 metų paminėjimą, kuris prie dadartinių laikų praėjo sekmingai. Tai labai gražu ir pageidaujama, kad musų minties draugai ir toliaus taip garbingai darbuotųsi.

Žodis Visiems Sandariečiams.

Visi Sandaros kuopų raštininkai yra prašomi kas savaitę pranešti apie savo darbuotę, kad tuo pulsu butų galima spręsti apie Sandaros padėtį ir tinkamai tai atžymėti. Jeigu atsiras užtenkamas raštų kiekis apie kuopų darbuotę, tai nuo sekamos savaitės bus įvestas Sandaros kuopų veikimo skyrius.

Sandaros Red. Štabas.

PROTOKOLAS, ALTS. 2-RO APSKRIČIO, 31-MO SUVAŽIAVIMO

Atstovų suvažiavimas įvyko Balandžio 24, 1932 m., 243 Front St., New Haven, Conn. 1.—Suvažiavimą atidarė Aps. Pirm. B. Vedeikis, 12 val. dieną; kuopų atstovai įteikė man datus Apsk. Sekretoriui A. Sapiegai. 2. — Vardošaukis Apsk. Valdybos narių, dalyvauja: Pirm. B. Vedeikis, iš Bridgeport, Conn., Vice Pirm. A. J. Brinius, New Britain, Conn. Sekr. A. Sapiega, Bridgeport, Conn.; Iždi. Jokubas Segevičius, Bridgeport; Org. P. Remeika, Bridgeport, Conn. 3.—Sekretorius pranešė, kad atstovai dalyvauja nuo 5-kių kuopų, 23 ats. sekamai: 19-kp. New Haven, Conn. J. Čeponis, V. Kripaitis, M. J. Voketaitis, K. Balčiunas, V. Aiksninis, A. Žinkus, F. Cibulis, S. Cvirka, A. Pilvelis, J. Trečiokas, J. Masilunas, M. Kvaretiejus. 15 kp. Bridgeport, Conn. J. L. Dulbis, M. Bakunas, P. Remeika, J. Segevičius, B. Vedeikis, A. Sapiega. 11 kp. Waterbury, Conn. M. K. Krugelis, V. Matuza. 32 kp., New Britain, Conn. A. J. Brinius, P. P. Pilipauskas, 46 kp. Hartford, Conn. St. Pikturna, J. Jonuškevičius, Sr.

Svečiai užsiregistravo: P-lė Marijona Kripavičiutė, vietinė ir Stasė Matulytė, ir A. Kvedas, abu jaunuoliai iš New Britain. 4 Pirm. Pakviečia paneles Kripavičiutę ir Matulytę, prisegti atstovam ženklelius kuriuos pagamino New Haveniečiai,, Lietuvos veliavos spalvos, Pirmininkas atsiklausė susirinkimo ar reikalinga pasiskirti susirinkimo vedėjas ir užrašų raštininkas. Ineš ta ir paremta, kad Apsk. esan ti Valdyba vestų susirinkimą, pirmininkas paskiria Inešimų Komisiją J. Jonuškevičius, Sr. iš Hartford, Conn. ir J. Trečiokas iš New Haven. 5. — Skaitytas Protokolas iš praeito Apskričio Atstovų susivažiavimo ir tapo priimtas, kaip skaitytas. 6. — Apsk. Valdybos raportai; visi valdybos nariai pateikė raportus, žodžiu iš darbuotės Apskričio reikalais. Raportai priimta. 7.— Inešta, paremta ir nutarta pasiusti pasveikinimo Telegramas ALTS. 1-mo Apskričio suvažiavimui, kuris įvyksta tą pačią dieną, Bostone, Mass. 8.— Inešta ir paremta, kad pasiusti pasveikinimas Argentinos Lietuvių Tautinės Sandaros kuopai, Pasveikinimo pasiuntimas įvykinti. 9. — Nutarta atmokėti M. Alytai, spaudos bilą, $5.00. 10. — 10-tos kuopos atstovai ineša, kad Tautinei pasivadinę laikraščiai vengtų spaudinę tokius straipsnius po slapyvardėm, kurie tik ardo Tautišką veikimą, o jokios naudos nepriduoda. Rezoliucija šiuo reikalu tapo priimta. 11. — Inešta, kad Apskritis įgaliotų delegatą į Sandaros Seimą, kuris įvyks Birželio mėn., Pittsburghe. Nutarta, kad Apsk. Valdyba atsiklaustų V. Čekanauską, ar J. Sekį, Hartford, kurie dalyvaus SLA. Seime, jeigu kuris sutiks atstovauti 2-rą Apskritį Sandaros seime tai suteikti Mandatas. 12—Per ne kuriuos atstovus kilo agitacija, kad suaukauti nors mažą sumą aukų pasiuntimui pasveikinimo Sandaros Seimui, suaukauta $7.02. 13. — Nutarta surengti vasarinį išvažiavimą, (Pikniką) Liepos mėnesį, 31 d., š. m., New Haven, Conn. Rengimas pavestas 10-tos kuopos atstovams. 14.— Buvęs Apsk. Iždininkas, M. Krugelis pateikė bilą $3.00, kuri apmokėta už svetainę Apsk. suvažiavimui, Lapk. 16, 1930 metais. 15. — Nutarta sekantis metinis atstovų suvažiavimas laikyti Watrebury, Ct., Spalių mėn. š. m., Waterburio atstovai pasižadėjo surengti Vakarienę, kurios pelnas bus Apskričio naudai.

16.— Finansinė apyskaita; atmokėtos sekamos bilos: M. Alytai, už spaudos darbus, ... $5.00
Apsk. Valdybos kelionės Lėšos 2.00
Telegramas į Bostoną .... .55
Rankpinigiai del Parko piknikui 10.00
Už svetainę kur suvažiavimas laikyta 5.00
viso $22.55
Buvo pas iždininką $35.45
Išlaidų 22.55
Lieka pas iždininką Jokubą Segevičių $12.90

17.— Nutarta kad Apskričio Raštininkas nusipirktų naują knygą užrašam vesti. 18. — Inešta kad susivažiavimas uždaryti, tada pirmininkas Vedeikis pakviete atstovus pagerbti mirusius narius, vienos minutės laiko liudėsiu. Tuomi susirinkimas uždarytas 4:30 vakare.

ALTS. 2-ro Apsk. Valdyba:
Pirm. B. Vedeikis,
Rašt. A. A. Sapiega,
207 Exeter St.,
Bridgeport, Conn.

PRIIMTA ALTS. REZOLIUCIJA 2-RO APSKRIČIO, BALANDŽIO 24, 1932

Atsižvelgiant į dabartinę lietuvišką Spaudą, kuri save bando skaitytis Tautišką, ir kuri dažnai talpina straipsnius, po slapyvardžiais, nurodant buk Sandariečiai ar "Sandara" linkę sekti Socialistų Programą.

Kadangi tokie straipsniai tik silpnina abelną musų Tautinį veikimą.

Ir kadangi pavienio asmens darbai nėra galima priskaityti visai Organizacijai.

Tai mes ALT. Sandaros 2-ro Apskričio nariai, tokius nurodymus skaitome tuščiais ir beprasmiais.

ALTS. 2-ro Apskričio Pezidiumas,
Pirm. B. Vedeikis,
Sek. A. A. Sapiega.

PASVEIKINIMAS ARGENTINOS SANDARIEČIŲ

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 2-ras Apskritis, Atstovų Suvažiavime, laikytame Balandžio 24, 1932 metais, New Haven, Conn., nutarė pasveikinti "Argentinos Lietuvių Tautinę Sandarą" per Pirm. Praną Karosą:

Gerbiamieji Vienminčiai:—

Sveikinam jumis ir linkim darbuotis Lietuvių Tautos pakėlimo naudai. Nors tolimuose Pietų Amerikos kraštuose gyvendami, bet pasilikite Lietuvių Tautos šaka.

Mums, rytų Amerikos krašte gyvenant, jau per daugelį metų tenka tautiškas judėjimas plėtoti per pasidarbavimą Tautiškų Organizacijų. Tad labai yra linksma girdėti ir jus, Argentinos Lietuvius, organizuojantis į "Lietuvių Tautinę Sandarą." Toj organizacijoj dirbdami jus mums padėsite plėsti tautinį ir kulturinį darbą ir daug pasitarnausite savo brangiai tėvynei —Lietuvai.

ALT. Sandaros 2-ro Apskričio Valdyba:
Pirm. B. Vedeikis,
Rašt. Augustas Sapiega,
207 Exeter St.,
Bridgeport, Conn.

PITTSBURGH, PA.

Iškilmingos p. P. Pivaruno Sukaktuvės

Praeito sekmadienio vakare, gegužės 15 d., Lietuvių Piliečių Kliubo svetainėj įvyko puošni puota, kurioje dalyvavo virš 100 svečių. Minėta puota buvo surengta paminėjimui 50 metų sukaktuvių Petrui Pivarunui, kuris yra žinomas netik Pittsburghiečiams, bet ir visoj lietuvių išeivijoj Suvienytose Valstijose, kaipo geras tautietis, uolus visuomenės darbuotojas ir duosnus aukuotojas įvairiems, tautiškiems ir kulturiškiems reikalams. Jis yra žinomas kaipo gausus filantrofistas, kuris ištiesia ranką nevienam našlaičiui ir pavargeliui reikalingam paramos. Apart duosnumo, jis yra ir uolus visuomenės darbuotojas. Pittsburghe jis yra tikras dvasios vadas tautiniuose darbuose. Nerasime nei vieno svarbesnio darbo, kurio priešakyje nematytume Petro Pivaruno. Žodžiu sakant, Petras yra žmogus, kokių musų tarpe yra labai mažai.

Petras atvyko į suvienytas valstijas 1905 metais. Atvykęs čionai, iš karto nerado aukso kalnų ir rožėmis nuklotų kelių, bet per sunkų darbą prasimušė į šviesesnę ateitį. Chicagoj Petras išgyveno apie 20 metų, kur su savo pavyzdingu elgimosi įsigijo daugelį gerų draugų ir plačią pažintį. 1925 metais Petras apleido Chicagą ir išvyko į Pittsburgh, Pa., kur ir šiandien gyvena ir darbuojasi prie savo sunkiai įgytos įstaigos—duonkepyklos.

1916 metais Petras vedė Bronę Pažereckaitę ir veda pavyzdingą šeimyninį gyvenimą ir augina dukrelę Joanną.

Laike puotos visi dalyviai linkėjo Petrui sulaukti daugaug, daug ilgų ir laimingų metų. Apart vietinių draugų —svečių dalyvavo ir brolienė, ponia B. Pivarunienė su dukra Stella ir žentu Raymondu, iš Chicagos.

Beje, apart ypatiškų gyvu žodžiu linkėjimų Petras gavo ir keletą sveikinimo telegramų nuo Chicagos Sandariečių ir artimų draugų bei giminių, kurie negalėjo dalyvauti šiame sukaktuvių Bankete. **B. P.**

Nesimokinęs Daktaravo Septynis Metus

Užėmė Svarbias Daktaro Vietas ir tik Tapęs Pakvaišėlių Gydytoju Tapo Susektas

Iš Philadelphijos atėjo keista žinia, kad ten paprastas žmogus, nebuvęs nei dienos medicinos mokykloj, praktikavo mediciną per septynis metus.

Jis gavo daktaravimo leidimą sekančių budu: Sužinojęs kad tulas daktaras, turintis tokį pat Smith, vardą, yra baigęs Maryland'o Medicinos mokyklą, nurašė į tą mokyklą, kad jis pametęs savo diplomą ir paprašė prisiusti jam duplikaciją. Gavęs diplomą jis pradėjo savo margą karjerą: buvo daktaru Chicagos sveikatos institute, department krautuvėje, Cleveland'o senitarijoj, pensylvanijos geležkelio, kasyklų daktaru; tarnavo už daktarą kariuomenėj, ant laivo, ir turėjo savarankią praktiką.

Viskas gerai jam klojos kol jis nepastojo už gydytoją į silpnapročių ligoninę. Ten jis buvo susektas ir tuo tapo užbaigta jo karjera.

Kaip nebutų, tas nuotikis parodo, kad nežiurint kaip gudrus tu nebutum, nebaigęs mokslo vistiek busi ar ankščiau ar vėliau susektas ir išvilktas iš savo nuduoto rubo.

$2.000 Nelaime Apdrauda Veltui

Šita apdrauda yra duodama vyrams, moterims ir vaikams nuo 10 ligi 70 metų amžiaus. Nereikalaujama jokios egzaminacijos. Gali gauti visokių užsiėmimų žmonės.
$25.00 į savaitę nuo pirmos dienos sužeidimo per 26 savaites. Moka už visokius sužeidimus, nežiurint kaip ir kur nelaimė įvyko. Didelė pašalpa dalinuos sužeidimuos.

$100.00 NETIKĖTOS PAŠALPOS.

Ši stebėtina apdrauda įima autų savininkus; važiuotojus automobilių, gatvekarių, elevaitorių arba taxi ir geležinkeliu Taipgi pašalpa yra duodama atsitikus nelaimei nuo perkuno, vėtros, sudegimo, nuskendimo ir nuo įvairių gyvulių sužeidimo.

Tą apdraudą išduoda

Modern Life and Accident Insurance Co.

Seni "Sandaros" skaitytojai ir jų šeimos gali gauti vieną apdraudą prisiunčiant šį kuponą ir $3.65 į metus į Sandaros raštinę, 3236 South Halsted St., Chicago, Ill. .. ..
Norėdamas gauti "Sandaro" garsinamą nelaimės apdraudą, aš prisiunčiu del naujos ☐ atnaujinimo.

Vardas pavardė .....
Adresas .....
Užsiėmimas .....
Paveldėtojas .....
Giminystė .....
Paveldėtojo Antrašas .....
Rekomendacijos .....
Aplikanto parašas .....
Tiktai vieną apdraudą gali gauti "Sandarą" skaitanti šeima.

Yra Garbė Skaityti ir Platinti Spausdintą Tiesos Žodį

'Sandaroje'

Jau Aštuoniolika Metų Kaip Nesvyruojančiai Sandara stovi Pirmose Eilėse Lietuvių išeivijos

DARBE

Užrašyk Saviškiui, Draugui ar Pažįstamui

'SANDARA'

Kaipo Šviesos ir Tiesos Spinduliį

'SANDARA'

3236 So. Halsted St., Chicago, ILL.

Juozo Sapnas

Rašo Smulkutis

TĄSA.

Rodosi, nė oro kelionė, nė baltos žąsies išperų grumojimai, nesudarė man nė baimės, nė buvo pavojum gyvasčiai, bet atrodė ir jautėsi vien sportu! Tačiau, kada ant Gedimino kalno tapo aukštyn pakeltas baltas ir raudonas skarmalas su paveikslu nutriušu šios baltos žąsies ar viskas, lyg kad pasityčiojimui ar paniekai musų šventovės, tai reiškė laiką tolimesniam skridimui. Suužė motoras, pakilome ir pasukę po dešinės dingome dangaus erdvėje. Po keletos minutų skridimo, Mikas pastebėjo tarpkalnėse upių triranki, ir rytžieminėje kertėje liekanas sengadyniškos pilies, kuri pamarginta šmorais šešėlių-dabartinių bažnyčių. Jis susidomėjęs paklausė, kas čia per vieta. Aš gi, be jokių komplimentų paaiškinau, kad tai čia yra dabartinė laikinoji Lietuvos sostinė—Kaunas. Ir kad čia, su virš tukstantis metų atgai, jau kryžuočiai žudė musų bočius ir paplukdė lietuvių krauju tas dvi upes; ir kad vasario 10 dieną, 1276 metais lietuviai sudavė labai skaudų smugį tiem žmogžudžiam, kurie ėjo skerst lietuvius prisidengę katalikų tikėjimu ir kryžiais.

Mikas pastebėjo, kad kas dešimts ar penkiolika kilometrų, matosi piliakalniai ar kapai žuvusių musų bočių, kurie mirė už laisvę Tėvynės Lietuvos.

Už pusvalandžio laiko, jau mes radomės ramiausioje vietoje—ant Palangos kalno, kuris garsus ir garbingas savo puošnumu žalių pušelių.

Šios vietos žemelės išduotas vaisius Lietuvai, yra viso svarbiausių, nes čia gimus ir užaugus garbinga musų Tautos Motina—Birutė, kuri suteikė Lietuvai vyrą—Vytautą, su kilniausiu protu ir stipriausia ranką, kad net galingiausius to laiko ricierius kriušo kaip vaikelius nepaisant to, kad kovos lauke, bėgyje vienos dienos, po juom krito negyvais penki žirgai, bet jo spėkos, jo kilnumas ir pasišventimas Tėvynės laisvei, veikė žaibo greitumu bei perkuno jėga, iki pat galo—iki tapo sutriuškinti galutinai kryžuočiai ties žalgiriu, liepos 15 dieną, ir liepos 17 dieną ties Varniais, 1410 metais.

Besikalbant ir besigėrėjant žalių pušelių gojais, ir besiklausant paukščių linksmų giesmelių, nė nejutome kai laikrodis pirštu rodė į ketvirtą valandą po pietų. Matomai, Mikui buvo žingeidu dasižinot kas nors naujo bei interesingo iš plataus pasaulio, tad jis paspaudė knypkeli radio, ir išgirdome, pasak jo paties lupų pareiškimo,—tai buvo stebuklas, nes per 4,000 mylių plataus vandenyno, aiškiai girdėjosi žodžiai, ir uždusę, gergdžianti alsavimai musų brolių, jei taip tinka vadyt šiame atvėjyje, amerikiečių, kurie tenai, kaip supratome, seimavojo ir tos progos sumetimu, liejo savo tulžies kartybę ant Tėvynės Lietuvos penkiolikos nuošimčių brolių ir sesučių, pagal jų pačių skaitlinę.

Nenorėjau savo ausim tikėt, bet negalėjau paneigt faktą, kurį ir Mikas gali patvirtint. Aš netiek stebėjausi, kad girdime Amerikos lietuvių seimo balsą, kiek tuom, kad to garsaus šukavimo prasmė man buvo svetima, nesuprantama ir mano širdį gnaibanti.

—Štai pora ausinių klausymo ragelių; pasiklausyk. Tai broliškumas! Net mano ausys spirga klausant!

—Ar pašėlai! Tai mat, kad mane paskatint pasiklausyt.

—Ale ne, štai klausukai.

—Imu klausukus, kabinu prie radio ir klausausi.

Abudu klausomės ir tarp savęs stengiamės pareikšt girdimus iš ana pus vandenyno niekšiškus žodžius.

—Klausyt Juozai, kas tenai, ar pamokslą sako? Na ne. Tai gal but, tenai kalba koki gatviniai politikieriai.

—Ne, Mikai. Tik buk ramus ir klausyk. Aš aiškiai girdžiu. Ar tu girdi?

—Girdžiu, bet labai prastai. Negaliu gerai suprast apie ką ištikro tenai dalykas eina.

—Dalykas eina ne apie tenai, bet apie čionai.

—Ar pašėlai. Kame gi dalykas? Aš negaliu gerai girdėt; manau, mano klausukai sugedę.

Aš gerai girdžiu. Tu žinai ką Mikai, geriau nusiimk savo klausukus; imk paišelį ir popierą, ir užrašyk, o aš pats vienas klausysiu ir tau pasakysiu ką girdžiu.

(Bus Daugiau).

Baltoji Rasė Nyksta

Neseniai keletas mokslininkų pasiryžo išaiškinti klausimą ar baltosios rasės žmonių daugėja, ar, kaip kurie daviniai rodo, mažėja.

Šitam klausimui išaiškinti davinių ji pasirinko Amerikos Jungtines Valstijose, Anglijoj, Vokietijoj ir Prancuzijoj. Visų tų kraštų daviniai ryškiai parodė gimimų mažėjimą arba negirdėtą bevaikių šeimų augimą. Šitam reiškiniui svarbiausią akstiną yra davęs didysis karas.

Vieno Anglijos laikraščio ankietos daviniais šiuo metu tik keturiose valstybėse — A.J.V., Anglijoj, Prancuzijoj ir Vokietijoj — yra 13,000,000 bevaikių šeimų. Aišku, kad tat yra milžiniškas skaičius, kuris grąso baltajai rasei išnykimu.

Žinomas vokiečių ekonomistas Ernst Kahn sako, kad Vokietijoj bevaikių šeimų skaičus dabar siekia 4. 000.000. Kartu su tuo nepaprastai sumažėjo ir gimimų, kurie dabar sudaro tik 47% prieškarinių gimimų skaičiaus. Bevaikės šeimos sudaro net 40% visų sueinančių į poras. Šitie skaičiai atskirose vietose yra dar didesni, pav. Berlyne bevaikės šeimos sudaro 58% visų šeimų. Pasiremiant šitais daviniais, galima apskaičiuoti, kad Vokietijoj, jei bevaikiškumas toks, koks dabar yra, paliks ir toliau, 1975 metais bus tik 15.000.000 gyventojų.

Prancuzijoj gimimų skaičius pradėjo mažėti jau prieš karą. Šiuo metu prancuzų tautai grasso 2.000.000 bevaikių šeimų. Daugiausia bevaikių, žinoma, yra miestuose, o mažiausia kaimuose, Bet Prancuzijai paskutiniu laiku daug vilčių duoda įvairus imigrantai. Jau yra neginčijamų davinių, kad tuose departamentuose, kur yra daugiausia apsigyvenusių ateivių, gimimų skaičius ne tik nemažėja, bet dar didėja.

Angliją, iš gilios senovės kinservatyviškos ir pavyzdingos šeimos kraštą, pokariniu laiku bevaikių porų epidemija užpuolė ne mažiau kaip Vokietiją. 1911 metais bevaikių šeimų čia buvo tik 16%, 1921 metais 32%, o 1931 metais jau 38%. Gimimų sumažėjimui, be abejonės, daugiausia įtakos turėjo įvairus ekonominiai sunkumai ir iš jų atsiradęs nedarbas. Milijonams bedarbių kiekvienas atsiradęs kudikis yra nepakeliamas sunkumas, todėl jų ir vengiama. Dėl ekonominio krizio Anglijoj taip pat žymiai sumažėjo ir vedybų skaičius o tas taip pat prisideda prie tautos menkėjimo.

Šeimų bevaikiškumu pasižymėjo labiausiai ne Anglija, ne Prancuzija ir ne Vokietija, o jauna ir sveika Šiaurinė Amerika. Tačiau Amerikoj didžiojo karo įtaka žymu mažiausiai.

Bevaikių porų ten pradėjo augti jau nuo pereito šimtmečio pradžios. Gyventojų ten nuolat augo ne iš naturalinio prieauglio, o jų davė vis augusi imigracija.

Prof. Eugen Fischer, sako, kad šiuo metu bevaikių šeimų Amerikoj yra šešis kartus daugiau kaip 18 amžiuje; inteligentų tarpe šitas bevaikių padidėjimas net dešimteriopas.

Šituose keturiuose kraštuose surinkti daviniai, rodos, gana įtikinamai sako, kad baltoji rasė pradeda nykti. Tegul pasku tiniu laiku prie to nykimo daug prisideda ekonominis krizis, bet jau ir geraisiais laikais atskiruose kraštuose labai ryškiai pasireiškė ir bevaikių šeimų augimas ir gimimų mažėjimas.

"L. U."

Sandariečių Atidai

"Sandaros" 19 No., K. J. Paulauskas rašo, kad—"Butų įdomu matyti ir kitų sandariečių išreikštas mintis..." kaslink, pasak Paulausko, "...tai nustatymą Sandaros rubežių tarp socialistų ir fašistų."

Manau, kad p. Paulausko išsireiškimas turi svarbą idant plačiau pagvildent šios dienos Sandaros padėtį ir ateitį, tačiau sandariečiai privalo pasistatyt sau klausimą tokį — Kurie yra Sandaros draugai? Ir jeigu jų nėra, tai kur ir kokiu budu juos suieškot? Kalbant apie Sandaros "rubežių," tai jis yra nustatytas ne vien "tarp socialistų ir fašistų," bet ir tarp visų kitų istų bei politinių srovių. Tadgi, nėra jokios prasmės Sandaros fundamento demokratinį principą tampyt pagal ttautoj ar valstybėj apsireiškiančius žmonių burių upus ar užmačiais (freaks). Taktinai, tyroji demokratija nereikalauja jokių "reformų" ar pritaikymų prie plačiosios liaudės, bet žmonija ją sau tobulina ir pritaiko savai palaimai. Demokratizmas nepaliaujamai banguoja, lyginai šaltinio vanduo, link daugumos piliečių geriausio supratimo apsisprendimui ir apsiru pinimui savo gyvenimo gerovės bei palaimos, ir to deliai jis gi, negalima literatiškai kalbant, aprubežiuot, ypatingai, despotiškai, kaip kad bolševizmas arba fašizmas yra aprubežiuoti.

Neužginčijamas faktas yra tas, kad Sandarai reikalingi draugai vietoj dabarties dviveidžių, šmeižėjų antigonistų. Dabar, savaime klausimas kyla, tai kurie praktiškai žinome kad užsitikintis draugas yra vertesnis už auksą, tadgi, kokiu budu ir kur link mes privalome siekt sau gerų draugų?

Delei savo kelionės aiškesnio nušvietimo, čia prisieina, nors trumpai paliest praeities istorinius puslapius, kurie gal but, mums gelbės geriau suprast tą, kur gali rastis žmonės, kurie galėtų buti demokratijos tikrais draugais.

Klerikalizmo isigalėjimo laikais, istorija liudija tą, kad šitas elementas, "su pagelba Dievo," žmonijai suteikė inkviziciją, o kiek veliau, susibičiuliavęs su ponija, uždė jo žmonėms baudžiavos jungą. Šitą paveikslą turint prieš save kyla klausimas, ar yra prasmė sandariečiams svajot apie kokį tenai draugiškumą su despotais, kurie materialiai ir dvasiškai kankino žmoniją del savo ir savųjų gerovės.

Bolševizmas gi, vardan "darbininkų gerovės" liaudžiai uždėjo komunizmo retėžius ir apiplėšė šalies piliečius materiališkai, sugriovė jų dvasinį ir moralį pagrindą. Šituom atžvilgiu remiantis butų daugiau negu paika sandariečiams ieškot draugiškumo pas bolševikus.

Štai dabar aiškiai matome žmonijos palaimą po fašizmo vėliava Italijoj ir Vokietijoj, kur labai tankiai įvyksta net žmogžudystės delei jų grieštos ir despotiškos diktaturos. Tai yra žmonijos elementas, kuris su jokia kita piliečių srove nesiskaito.

Dabar jau yra aišku, kodel musų tautoj atsirado fašistai, nepaisant vardo, kokiu jie save mėgsta vardytis, tačiau jų veikmės darodo pamatinį principą. Italijos ir Vokietijos fašizmo, butent, neaprybuotą diktaturą, kuri apart savo pasekėjų, nebetoleruoja jokius kitus tautinius elementus, nė šalies politinės srovės.

Ir aiškiai matosi, kad su šitais tautiniais gaivalais sandariečiai niekados nesusikalbės, apie savo tėvynės piliečių reikalus, nes jeigu jie butų sukalbamais, tai jie turėtų sąjausmą kaslink abelnos šalies—žmonijos ir nebutų atskilę nuo Sandaros. Kartą jau atsitraukę nuo demokratinės, tautystės, nors dabar jiem jų sąžinė ir primena nepadorų pasielgimą, bet jie, manau, nebegrįš prie tų kurie nuoširdžiai, sąžiningai ir stropiai sergsti tautos ir tėvynės neliečianybę ir laisvę.

Savaime kyla klausimas, ar gali sandariečiai tikėtis kokiu nors budu susirasti ir įgyvendinti draugiškumą su lietuviais fašistais? Aš, asmeniškai nepermatau tokią galimybę taip ilgai, kaip ilgai jie vadovausis fašizmo principais. Gal but, jie patys kokias gerasias puses bei tikslus savyj jaučiasi, tai teiksis, jei malonės, viešai pareikšt, bet rodos, apie tai neapsimoka nė sapnuot.

Labai tankiai lietuviški fašistai su pasismagėjimu sako, kad "Sandara yra socialistų perykla." Šitą jų tvirtinimą negaliu patikrinti, nes nemačiau Sandarą perint socialistus, bet kad fašistai išsirito iš Tautininkų Sandaros, tai tą tikrai žinau. Tačiau sveiko proto žmonės Sandarą nesmerkia už tai, nes kaip svietas senas, taip seniai atsikartoja nuotikiai, kad viena ir ta pati motina pagimdo sveiką ir protingą kudikį, o kartais, ji gi, pagimdo silpnaprotį, kurčią arba aklą kudikį, bet nieks neneigia už tokį nuotikį, tiktai nusiskundžia bei apgailestauja jos nelaimę.

Socializmas, tai, rodosi, vienintelis izmas, su kuriuom galima butų bendrai veikti, bet deja, jis griežtai rėmėsi ant savo pasenusių teoriškų principų, kurious statosi sau pirmoj eilėj svarbos, o tautystę antroj. Šitas ir yra tuom rubežium, kurį nė viena, nė antra lietuvių srovė nėra linkus peržengt.

Manau, jeigu valstybės rėdymos butų daugiau demokratiškas, tuomet socializmas labiau sutautėtų, nes jis, faktinai, nėra gaminiu tautystės, bet patvaldiško despotizmo ir netiesoto paskirstymo gamtos lobyno o taipgi ir industrijinio pelno. Šalies gamtinis turtas ir industrijinis pelnas gi, ankščiau ar vėliau, ir demokratizmui prisieis reformuot, tas ateities veiksnys ypatingai šiais laikais, jau labai aiškus, kad bus reikalinga operacija, nes kapitalas ir skurdas savo pusės link labai sparčiai šuoliuoja prie demokratijos sienos.

Bet šitą išvadą mes matome vien teorijoj, nes kuomet socializmas atsiektų praktiškąją šalies globą, gal but, tuomet ir jis permainytų savo rubą, kaip kad pasielgė jo brolėnas—bolševizmas. Gal but tada socializmas visiškai primintų tautystę ir sutremptų ją? Šitie klausimai ir sudaro klausimą, kurį palieku atviru, nes jo visapusiškam ir bešališkam apsivartymui bei nusprendimui, butent, ar yra galimybė Sandarai susidraugaut su socializmu, reikalauja ne vienos minties pareiškimo, bet daugumos.

— J. S.

Something New in Entertainment

Saturday evening, May 21, the Lithuanian University Club is presenting a Spring Festival and Dance at the Lithuanian Auditorium. The program will be varied and presented in a manner unusual among Lithuanians. Bring your friends to see what our young people are doing. The entertainment promises to be different and interesting, in that it will be executed by the members, among whom there is much talent. All guests are assured satisfaction as the program is planned for both young and old.

Last autumn a small group of students organized themselves into what is now known as the Lithuanian University Club. Although its initial efforts progressed slowly, never theless the club became active in Lithuanian society.

Saturday's festival is the first large public affair to be given by the club, which has accomplished very much in its existence of less than one year. This affair will show how actively its members have been working.

All members on this evening's progaram will be performed by the members of the club. Entertainment as well as the dancing, will continue throughout the evening. So we invite all to come to the Lithuanian Auditorium Saturday, May 21, and see what you shall see.

— Louise P. Narmonta.

IR TUOJAU!

Panelė (įsikibus į vaikino alkunę): "Tik pažvelg į tuos deimantus šiame lange; jų šviesa net akis temdo."

Vaikinas: "Eikim kuo greičiau iš čia, nes man gaila tavo akučių".

Garsinkitės "SANDAROJE"

SandaroS PIKNIKAI

Birželio 12-tą, Tautiškam Parke, Lawrence, Mass. Įvažiavimas.

Birželio 19-tą Seiminis Piknikas, Pittsburghe.

Birželio 25 ir 26, Racine, Wisconsin.

Liepos 4-tą, Sandaros Pirmo Apsk. Didysis Piknikas

Liepos 17-tą, Sandaros Centro Piknikas, Justice Park. Justice, Illinois.

Rugpiučio 28-tą, Chicagos Sandariečių Piknikas. Justice Park, Justice Illinois.

Skaitykite SANDARĄ

"SANDARA" tai veidrodis Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis. "Sandarą" leidžia jau per 17 metų Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kuri daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių geresnio gyvenimo, taipgi daug prisidėjo ir prie Lietuvos Nepriklausomybės iškovojimo.

"SANDAROJE" rašo ir bendradarbiauja geriausios Amerikos lietuvių jėgos, taipgi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k.

Jei dar neskaitote "SANDAROS," tai išsirašykite ir apturėję kas savaite džiaugsitės su jos žiniomis, pranešimais, visais straipsniais ir tt.

"SANDARA" kainuoja metams tik $2.00. Įdėkite į laišką du dolerius, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunešę į paštą užregistruokite. Jeigu turite Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai," tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygų. O jei prisiųsite **Penkis dolerius** pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams $3.00.

Visada rašykite šiuo adresu:

"Sandara"

3236 South Halsted Street, Chicago

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
Editorial Office:
3236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsisakymo kaina
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausios demokratybės principus.

Visiems sąjungos ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo poltinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kartą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais — Mes be Vilniaus nenurimsim.

RENGKIMĖS PRIE SEIMO.

Kaip žinoma, Birželio 17 ir 18 d. įvyks Sandaros seimas, Pittsburghe. Tai bus vienas iš svarbiausių ir reikšmingiausių veiksnių musų organizacijos gyvenime. Nuo šio seimo tarimų priklausys tolimesnis musų organizacijos bujojimas, kulturiniu ir materialiniu žvilgsniu.

Kad tas seimas butų pasekmingas ir visais atžvilgiais musų organizacijai naudingas, mes turime iš anksto prie jo rengtis. Sandaros kuopos turi stengtis prisiųsti į Seimą kuo daugiausiai delegatų, kad iš jų nuomonių butų galima nustatyti organizacijos pulsą.

Antras musų organizacijai labai svarbus dalykas yra finansai, nes kuomet organizacijos, ypatingai tos, kurios išleidžia laikraščius, yra finansiniai stiprios, tai, prie gerų norų, visoks kulturinis darbas joms yra įmanomas. Bet kuomet organizacija yra finansiniai silpna, tai nežiurint jos geriausių norų ir stengimosi atsiekti ką nors naudingo musų visuomenei — finansiniai pairimai ją ant tiek slėgia, kad visi jos užmanymai ir užsimojimai turi nueiti veltui.

Kaip kitų, taip ir musų organizacijos, Sandaros, gerovė priklauso nuo finansinio ir moralinio jos stovio. Moralinei jėgai sustiprinti kaip tik ir yra šaukiami Seimai, kuriuose iš visų musų organizacijos kuopų suvažiavę atstovai, apsvarsto svarbiausius ir reikalingiausius dalykus ir priduoda mums daugiau energijos ir pasiryžimo darbuotis savo tėvynės ir Sandaros labui.

Taigi per tą vieną ir pusę mėnesio visos kuopos privalo sukrusti, kad sukėlus lėšas prisiuntimui delegatą į Seimą, ir pasiuntus kiek nors seimui aukų, nes ši depresija spaudžia netik kitas, bet ir musų organizaciją, Sandarą, ir norint prieš tą depresiją atsilaikyti ir varyti tolyn musų principų nustatytą darbą yra reikalingos lėšos.

Bet Sandara atsilaikė prieš daugelį kliučių savo gyvenime, atsilaikys ir prieš šią depresiją. Ir jeigu musų nariai ir toliau mus rems kaip iki šiol rėmė, mes pergyvensime šiuos blogus laikus ir susilauksime šviesesnio rytojaus.

DEPRESIJA IR PROHIBICIJA.

Prieš porą dienų Senatas vėl svarstė prohibicijos klausimą. Šiuo kartu buvo investas į senatą pasiulymas sušvelnyti blaivybės įstatymą, leidžiant vartoti nuo 2.75% iki 4% alkoholio stiprumo alų. Tas pasiulymas buvo atmestas 61 prieš 24 balsus, nežiurint, kad to biliaus rėmėjai aiškino, kad leidus gaminti alų butų padarytas pirmas konstruktyvis žingsnis panaikinimui depresijos.

Tc biliaus atmetimas aiškiai parodo Senato užsispyrimą ir nepaisymą krašto žmonių nusistatymo, nes laike paskutinių dviejų metų Amerikos piliečiai, balsavimo keliu, aiškiai pasisakė prieš prohibicijos įstatymą.

Jeigu tas bilius butų praėjęs, tai butų buvę uždėti ant alaus mokesčiai ir surinkti pinigai butų buvę išleisti viešiesiems darbams.

Tuo budu tiesioginiu ir netiesioginiu budu butų buvę suteikta darbo keliatai milionų bedarbių ir pamažu Amerika butų pradėjus išsikasti iš depresijos pusnyno.

Atmetus tą bilių yra sunku numatyti kokių priemonių Senatas griebsis norint kaip nors šalies pairusią finansinę ir kartu moralinę padėtį pagerinti.

Senatorius Borah pareiškė, kad Senato sesija tęsis tol, kol bus surastas koks nors budas sumažinti bedarbę ir atstatyti šalį ant tvirtų finansinių pamatų. Kaip į tą jo pareiškimą atsižvelgs kiti senatoriai, sunku numanyti, tačiau galima nujausti, kad Senatas yra susirupinęs dabartine šalies padėtimi ir jis dės visas pastangas, kad visų laukiamas gerbuvis vėl sugrįžtų į Ameriką.

Manoma, kad republikonai laukia savo konvencijos, kuri įvyks Chicagoj, Birželio mėn. Spėjama, kad toje konvencijoje jie netikėtai pasuks savo liniją į kairę ir priims šlapią platformą, nes kitaip jie nusimano, kad sekančiuose rinkimuose jie bus demokratų sumušti.

Dabartiniu laiku republikonai turi daugumą Senate, ir jeigu prez. Hooveris rekomenduotų prohibicijos pakeitimą, tai, be abejonės, Senatas su ta rekomendacija sutiktų ir Aštuonioliktas Amendmentas, kuris daugumai žmonių iki pat kaklo įsiėdė, butų sušvelnytas.

Atrodo, kad kaip kurie senatoriai jau pradeda suprasti, kad tas įstatymas yra neįvykdomas, nes statistikos daviniai parodo, kad jį įvedus girtuoklystė netik nesumažėjo, bet dar padidėjo; ir bilionai dolerių, kurie budavo vidutinės klasės žmonių kišenėse, atsidurė pas butlegerius ir kitokius visuomenės atmatas, kurie netik kad nieko gero nedaro visuomenei, bet griauja socialinę krašto buklę, nuolatos tarp savęs kariaudami.

Įvedus ir sutvarkius alaus pramonę, butų atimta didelė dalis pelno iš tų visuomenės priešų, butų suteikta darbo milionams bedarbių ir tuo budu buta panaikinta bedarbė, kuri paraližuoja visą kulturinį ir socialinį Amerikos gyvenimą.

Apžvalga

VĖL KITONIŠKA GIESMĖ

"Naujienų redaktorius, matyt, turi labai trumpą atmintį; ką vakar parašė, šiandie jau užmiršta. Keliatą sykių jis buvo užmetęs mums "fašistavimą" ir nudardėjimą paskui tuos, kurie smetoną graibo. Nespėjo dar to dienraščio skaitytojai atsipeikėti užgirdę tokias sensacijas, kaip "N" vedėjas paskelbė dar vieną —pačią didžiausią. Savo apžvalgoj jis uždėjo tokį antgalvį: "Bimba redaguoja Sandarą." Reiškia, sandariečiai atsidurė pas bolševikus. Gerenių triksų apgauti savo skaitytojų akis ir usukti jų smegenis tur but nerastų net garsuis magikas Hudini.

Bet kad tai but vien sensacijų skleidimas, tuščia jau. Bet gerb. "N" redaktorius labai dažnai pavartoja bloga įpratį falsifikuoti svetimas mintis ir sakinius ir paskiau jas lankstyti kaip jam geriau išeina. Pereitam "Sandaros" num. buvo pareikštas toks sakinys: "Bet aukščiau visko iškyla pats niekšiškiausias tos grupės pasielgimas SLA išdo klausime." Toliau aiškiname, kaip Bagočiaus — Gugio — Bakano grupė lakstė ir skelbė visam pasauliui apie milžiniškus susivienijimo nuostolius. Tą mes pavadinom niekšišku pasielgimu, nes jis griauna žmonėse pasitikėjimą susivienijimui ir kenkia pačiai organizacijai.

Ką iš to pasakymo padarė "N" redaktorius? Jis tiesiog pareiškė kad mes niekšišku pasielgimu pavadinom Bagočiau, Gugio remimą ir išbalsavimą! kalbedami apie išrinkimą mes pavartotumem žodį "neišmintingas" ar ką pan. Tokios aiškus falsifikacijos nėra leistinu dalyku. Kas gi norėtų lošti kortomis ar dalyvauti sporte su tuo asmeniu, kuris nuolat apgaudinėja?

Lietuvos Laikraščiai Apie Sandarą

'Kaune išeinąs Pirkybininkų, Pramonininkų, Amatninkų Sąjungos Savaitraštis, štai kaip atsiliepia apie "Sandarą":

"Sandara: Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros laikraštis, eina jau devyniolikti metai. Išleidžiamas kiekvieną penktadienį, 8 didelių pusl. Prenumeratos kaina Lietuvoje 30 litų metams. Adresas: Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Calumet 3277.

Šiam laikraščiui labai rupi visų lietuvių reikalai, todel jis daug ir plačiai rašo apie Lietuvą, deda daug žinių iš visų lietuvių kolonijų Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir iš visų kitų užsienių kampelių, kur tik yra lietuvių.

Savaitraštis "Varslas" yra leidžiamas virš minėtos Sąjungos ir pašvęstas prekybos bei pramonės vystymui. Taipgi randasi nemažai įvairių žinių iš abelno vietos gyvenimo. Laikraštis yra vedamas lengvam stiliuje ir rimta vaga.

Prenumeratas kaina užsieny $1.80, pusei 90c. Lietuvoje 9 litai. Adresas: Kaunas, Laisvės alėja 24 num.

Prusų Lietuva

Lietuvių Tėvynė ir Jų Skaičius

Lietuvos valdovas Vytautas didysis 1422 m. padarė su vokiečių kryžiuočių ordenu taiką,nustačiusią sieną tarp abie jų ilgų šimtmečių bėgyj kariavusių šalių. Ordenui šiataika buvo paliktas daug didesnis, kaip 10,000 klm. žemės plotas, kur gyveno išimtinai lietuviai; truko dar šimtmečiai, kol pradėjo ten plaukti vokiečiai kolonistai. Šis žemės plotas šimtmečiais vadinosi Lietuvos provincija bei Prusų Lietuvą. Jis sudaro daugiau, kaip ketvirdalį dabartinės Rytų Prusų provincijos ir užima jos visus šiaurės rytus. Čia gyvena apie 600,000 žmonių. Didžiojoj daugumoj jie yra lietuvių kilmės.

Dar iki 18 šm. Prusų Lietuvoj kaipo žemdirbiai tegyveno tik lietuviai. Pradedant ordeno laikais, vokiečiai, žemės ponai, ir baigiant Prusų karaliais įsakmiai reikalaudavo, kad vokiečiai nesikurtų tarp lietuvių, bet atskirai gyventų. Todėl lietuvių krašte ilgą laiką nebuvo vokiečių kaimų.

Nuo 1709 — 10 m. siautusio Rytų Prusuose maro žuvo apie 250,000 žmonių. Iš jų apie 160,000 buvo lietuviai. Tai buvo pusė tuometinio lietuvių gyventojų skaičius. Taigi, pasiliko gyventi dar 160,000. Po 1700 m. pradėjo kurtis kitų tautybių žmonės. Iš viso apie tą laiką isikurė Prusų Lietuvoj apie 20,000 ne lietuvių. Per du šimtmečius šis 180,000 žmonių skaičius, priskaitant dar atkeliavusius iš Vokietijos, padaugėjo daugiau kaip trigubai. Todėl, reikėtų laikyti, kad Prusų Lietovoj mažiausia 480,000 gyventojų yra lietuvių kilmės.

Užuojauta "Tylinčiam"

"Tikrai gaila "Tylinčio" ir "N." Jis, žmogus jaučia, jog slysta iš po jo kojų tasai pagrindas, ant kurios jo srovė stovėjo per kelioliką metų ir mato, kad kitose srovėse randasi vis daugiau ir daugiau darbuotojų. Lig šiol jis vargšas tylėjo, tylėjo ir, matyt, netekęs spėkų, pradėjo dejuoti. Ir nestebėtina, jog pavydo liga, tai ne juokai; jie neduoda ramybės nė dieną, nė naktį. Aš pilnai atjaučiu to vargšo nelaimę. Jis dejuoja per "Naujienas," kad "Apšvietos" moterys eina ne su jo srove, bet su kitom. Jis verkšlena ir koliojasi, o savo mokslui įrodyti, jis parašė vieną lenkų priežodį, ir toliau anglų kalboj sakinį. Na ir pagarsinimui savo straipsnio pridėjo kolionių kokių tik pavydo prispaus tas žmogus gali rasti, kaip toj pasakoj apie lapę ir vynuoges:

Lapė vynuogėm labai gėrėjos, kad jos nepaprastai geros, ir tik persitikrinusi kad ne pasiekiamos—nuėjo pykdama ir peikdama: kas esą iš vynuogių, kad jos dar žalios, neprinokusios, nuo jų tik dantys sugestų.

Matyt ir "Tylintis" taip jaučiasi, kaip ta lapė; pamatęs, kad kitose srovėse randasi darbuotojų. Aš tik vieną noriu jam pasakyti: palik mus ramybėje "išdidus" žmogau, mes nesikoliojame ir nešmeižiame. Gi pats, savo srovės naudai, pasigydyk iš pavydo.

— **Moteris.**

Leiskite Jaunimą Lietuvos Pamatyti!

Nors kad ir trumpam laikui kas rangtusi Lietuvoje apsilankyti, neprivalo užmiršti, kad Amerikoje gimusių arba Amerikoje augusių jaunuolių atsilankymas Lietuvoje yra pirmaeilis dalykas. Tėvai, kurie patys vykdami Lietuvon neima su savim savo vaikučių, arba turėdami vaikų nesirengia su jais Lietuvos pamatyti — jokiu budu negali savo elgesio pateisinti nebent jau visiškai finansiniai neišsigalėtų. Ir štai del ko:

a) Reikia-gi neužmiršti, kad nors lietuvių Tauta ir neskaitlinga, o betgi ir ji gausiai ir daugiau negu užtektinai prisidėjo prie Amerikos Nacijos, kuri tapo skaitlinga ir galinga, sudarymo; Amerika todėl negali ginčyti giminystės ryšių su Lietuva kaip ir su kitomis tautomis;

b) Lietuvių tauta yra nedidelė, tidėl jai ypatingai rupi, kad kiekvienas lietuvių tautos narys, nors ir svetur gimęs ar augęs, laikytusi lietnviškos vienybės ir nedingtų beprasmiškai svetimų tautų jurėse;

c) Čia Amerikoje gimęs ar augęs lietuvis, teisės ir politikos atžvilgiu yra šios šalies pilietis, bet butų didelė neteisybė išrauti iš jo širdies ir proto tautinio paėjimo jausmus; Amerikos lietuviais gimę — Amerikos lietuviais ir turime buti; musų misija — buti tiltu tarpe Amerikos ir Lietuvos.

d) Seniai iš Lietuvos atvykę Amerikon žmonės, atsimindami sunkius Rusų viešpatavimo laikus, pripasakojo savo vaikams nelemtų nuotikių iš savo gyvenimo ir nebutų pasakų: išdavoje — Amerikos lietuvių jaunoji karta juodai įsivaizduoja savo tėvų kraštą, purtosi lietuviškumo ir dažnai net ir savo tėvus del to niekina; delto tai dabartinės Lietuvos aplankymas yra tinkamiausias budas senoms klaidoms atitaisyti; patys tėvai besisvečiuodami Lietuvoje pamatytų kokį gražų progresą padarė jų tėvynė, Lietuvą, tapusi nepriklausoma, o jaunuoliai įgytų teisingą supratima apie tėvų kraštą, ir tie atsiminimai jiems butų malonus visam gyvenimui ir tokiu budu Lietuva įgytų daugiau draugų, o Amerika turėtu daugiau platesnio akyračio piliečių.

e) Amerikos lietuvių jaunoji karta daro didelę skriaudą sau ir Lietuvių Tautai, kai bereikalingai ir savęs negerbdami naikina savo lietuviškas pavardes ir nesistengia gerai išmokti lietuviškai kalbėti: pavarde keisdamas geresniu netapsi o tik paniekos galima susilaukti; juk kas savęs negerba negali reikalauti pagarbos ir iš kitų. Mokėjimas savo protėvių kalbos šale angliškos kalbos yra begaliniai naudingas dalykas praktiškame gyvenime. Atsilankymas Lietuvoje — išmokinti gerbti ir Lietuvą ir lietuvių kalbą.

f) Jei čia gimęs-augęs jaunuolis, bebudamas tėvų globoje negaus progos Lietuvą pamatyti, tai suaugęs — vargu jis beieškos tos progos; lietuvybės žvilgsniu jis bus dingęs.

Tokių samprotavimų bei argumentų butų galima rasti dar daugiau. Tik pagalvokime! Ar-gi daugeliui musų ne tenka regėti gailestingą vaizdą. Kai iš mokyklos vakacijoms atleistas jaunuolis krei piasi tėvą arba motina su klausimu; "Dad you are going away to Lithuania, — How about me? O Ma, you are not going to leave me behind?". Todėl tėvų yra šventa pareiga padaryti viską, kad vaikai jiems neišmetinėtų!

Todėl, visus ir kiekvieną, kas rengiasi Lietuvon — vardan lietuviškos kulturos ir vardan draugingesnių tarpe Amerikos ir Lietuvos santykių užlaikymo, — susirupinti Amerikos lietuvių jaunosios kartos turizmu į Baltijos pakrantes kviečia, ragina ir ragins. —

P. S. Šiais 1932 metais vasaros laiku rengiasi vykti Lietuvon skaitlingi turistų buriai: Gegužio 28 d., Skandinavų (Danų) laivu "Frederik VIII"; Birželio 1 dieną, anglų laivu "Lancastrija"; Birželio 9 d., laivu "Saturnia"; Birželio 15 d., laivu "Berengeria"; Birželio 18 d., laivu "United States"; Liepos 2 dieną, laivu "Frederik VIII"; Liepos 16 d., laivu "Statendam"; Liepos 30 d., Švedų laivu "Gripsholm"; Rugp. 19 d., laivu "Majestic".

PINIGAI VAIDINA TEATRUS

Dideliam teatre buvo vaidinamas veikalas, kur kavalierius išreiškė įvairius meilės laipsnius savo nuduotai meilužei.

Stora, sena ir negraži moteris bakštelėjo alkune savo vyrui į pašonę ir griaudžiu balsu pratarė:

"Ar tu negalėtum kada nors pažveigti į mane meiliomis akutėmis, kaip tas artistas."

Vyras: "Jei tu žinotum kaip tas artistas yra apmokamas už savo meilę, tai tu jokios meilės žvilgsnių nenoretum.

Skaitytoju Balsai

Kodel Nepelninga Musu Spauda

Keliatas pastabų apie idėjos darbą

Musų lietuviškos spaudos už daviniai yra kitoniškesni negu didžiumos amerikoniškų laikraščių. Tie žmonės ar organizacijos, kurie įdeda pinigus ar darbą į vietinę lietuvių spaudą negali tikėtis tinkamo medžiaginio atlyginimo ar nuošimčių, taip kaip pav. New Yorko, Chicagos ar kitų miestų didžių jų dienraščių šerininkai. Pastariesiems laikraštis yra paprasta biznio įstaiga, gyvuojanti tam, kad nešti pelną.

Bet kiek Amerikos lietuvių laikraščiai užgimė grynai biziniškoj dirvoj? Vos tik keliatas. Kiti gi visi, savovyriausiu uždaviniu turėjo ir turi kokios nors idėjos skleidimą. Gal but toks nusistatymas turi nemažai trukumų, nes idėjai tarnaujanti spauda negali patenkinti visų, o tik dalį visuomenės, gal but del to ir musų laikraščiuose pasireiškia daugiau polemikų negu jų yra reikalinga. Tegul atima iš musų laikraštinin ko paskutinį duonos gabulą, jis perdaug nesiskus; bet tegul tik kas išdrįsta įžeisti jo principus, karas bus tuojau paskelbtas priešingai pusei. Amerikiečiai gi pirmiausia pažiuri į dolerį, o paskiau į principą.

Tas yra ne todel, kad mes butumem kvailesni už kitus ar nemokėtumem taikintis prie gyvenimo aplinkybių. Mums, šios šalies lietuviams, spauda yra svarbesnė negu amerikiečiams. Ji palaiko gyvybės pulsą; skatina veikimą; atskiras kolonijas riša į vieną kuną, žodžiu, tai yra motoras, kuris gamina pajegas visai išeivijai. Ne del pelno mes rašom korespondencijas, editorialus, pranešimus ir t.t. Ne sukrovimui turto dirba lietuvių laikraštininkai, praleisdami prie staliuko ilgiausias valandas svarbiausias jų tikslas yra palaikyti išeivijos tarpe tautinį ir kulturinį veikimą.

Daug yra tikybinių sektų, kurios tarpusavy kovoja; daug yra laikraščių, kurie kertasi vieni su kitais. Bet pažiurėjus plačiau mes visi tarnaujam tam pačiam dievui, kuris globoja visas gyvybės ir mirties paslaptis. Butų gerai, kad tą įsitėmytumem ir vietoj draskytis už skirtingumus, dirbtum tam kas yra bendra.

Profesionalas

DEL TAUPUMO NETEKO DARBO

Ponia: "Man reikalinga tarnaitė, kuri butų taupi."

Mergina ieškanti darbo: "Brangi ponia dėl to aš netekau darbo."

Ponia: "Del mokėjimo taupyti?"

Mergina: "Taip, ponia, mat aš savo samdytojos rubus nešiojau, norėdama sutaupyti savo sukneles."

NAUJOS GADYNĖS VAIKAI

Graži mokytoja: "Vaikai, ar žinote kodėl Nojus pasiėmė į savo laivą po vieną vyriškos ir vieną moteriškos lyties gyvuną, kiekvienos veislės?"

Šviesiaplaukis vaikas: "Todėl, kad Nojus netikėjo į pasakas apie garnį ir jo reikšmė gyvybės atsiradime."

ŠIS BEI TAS

Rašo A. Brijunas

Gamtoje nėra vienodumo—viskas juda kruta. Taipgi kiek vienas gamtos padaras yra skirtingas bei individualus: Vienas medis skiriasi nuo kito savo savitumu (individualumu): kiekviena pasaulio dalis savita gamtos vaizdais. Net žmonių kuninė ir spalvinė sudėtys yra įvairi.

Ar tokis gamtos patvarkymas yra nuosaikus? Taip. Jeigų viskas prigimtyje butų vienoda, tai ir gyvenimas butų nuobodus, monotoninis. Tik įsivaizdinkite: kur tik jus eitumėt ar vyktumėt, visur jus tą pat matytumėt; tokios pat išvaizdos žmonės kaip ir jus šaly ir tokią pat gamtos išvaizdą. Jus daugiaus negeistumėt svetur vykti, nes jus iš kalno žinotumėt ,ką svetur galima rasti bei matyti. Gi nebuvimas gamtoje vienodumo gyvenimas padaro įvairesniu bei įdomesniu, prie kurio galima prilyginti smuiką: viena smuikos styga nuobodumą pagamina, gi daugelis jų—muzikalę garmoniją sudaro. Taigi viskas gamtoje yra nuosaiku ir protinga.

Visa gyvybės santvarka yra paremta ant tinkamesnio išlikčio, bei kova už buvį. Čia jau gamta suteikė kiekvienai gyvybės išvaizdai savitumo pobudį, prisitaikant prie gyvenimo sąlygų arba tų sąlygų pasigaminimo. Kiekviena gyvybės išvaizda turi savyje laisvę siekti aukščiausios tobulybės is vystytis sulig savo nuožiuros kitų nepaisant. Šitą savitumo vystymosi eigą patvirtina nuo priešistorinių laikų išnykusios gyvybės išvaizdos ir dabarties gyvunija ant musų žemės.

Kadangi žmonės yra vienas iš tų gamtos sutvėrimų, todel jis priklauso tikamesnio išlikčio eilėje. Žmogaus pobudis yra savitumo individualumo kryptyje. Žmogus iš prigimties nėra bendravimo butinas šalininkas. Žmogus su kitu ar kitais tokiais pat žmonėmis tik tada bendardarbiauja bei bendromis stengiasi ką-nors atsiekti, kada jis nėra ganėtinai tobulas, nėra pribrendęs prie savitumo arba asmeninio veikimo. Nors kad ir siekiamas tikslas butų visiems bendras, vienodas, vienok tobulas savitas žmogus stengsis pats eiti prie jo, savo tikslą sąmoningai kas sau pasiekti. Kad žmogus iš prigimties yra individualus, tą gali aleivienas pastebėti žmogaus palinkime savotiškai puoštis ir lyginai namus įrengti ir juose baldus ir kitus naminuis reikalus tvarkyti.

Šitokis žmogaus prigimtas individualumas negali sutikti su prievartiniu bendradarbiavimu (komunizmu) bei liuosnoriai nepriimta diktatura. Komunizmas ir grupės žmonių arba vieno žmogaus diktatura, taip kaip dabar jis aiškinamas ir praktikuojamas, reiškia vienatos laisvės paglemžimas ir individualės pastangos suvaržymą bei numarinimą. O tai reiškia, nors tu butum ir gabiausio prigimties žvilgsniu ir savo tobulumu, vienok tu turi tą visą palaidoti abelnos visuomenės pažangos suvienodinimo eigoje. Juk didžiuma žmonijos visada susideda iš atžagareivių ir gamtos nuskriaustų gabumais žmonių. Taigi ir tu, nors gabiausis butumei bile srytyj, turėtumei prie bendradarbinės respublikinės diktaturos buti vienas iš visų ir negalėtumei išreikšti savo individualio gabumo bei iniciatyvos. O kam man ir tau savo gabumus atiduoti atsiliekėlių, tinginių ir degeratų naudai be ypatingos sau naudos? Jeigų aš negaliu naudotis savo išvystyto gabumo pasėkomis, nes kitiems tenka, tai aš negaliu sutikti nei tokioj draugijoj dirbti, nei noro turėti savo gabumus labiaus vystyti.

Kas kita yra sąlygos vienatos vystymuisi laisvoj lenktiniavimo draugijoj. Čia vienata gali ir yra verčiama lenktinėse savo prigimtą gabumą vystyti—tobulinti ir, nei vieno kito neskriaudžiant, naudotis savo darbo pastangų vaisiais. Juk vienatų lenktiniavimas įvairiose gyvenimo srytyse išvystė tą viską, ką dabarties musų draugija turi ir kuo mi žmonija ir atskiros tautos didžiuojasi, kaipo savo kultura bei civilizacija.

Kad tokis vienatų ir tautų lenktiniavimas pasekoje pagamina ir nuskriaustųjų tam tikrą dalį, to negalima užmesti ant paties principo bei gamtos įstatymo. Sukulturėjusi žmonija gali liuosu noru priimti įstatymą, prie kurio joki vieneta nebus išnaudota ar kitų naudai, nebent prisidėjimu savo dalimi prie visuomenės įstaigų ir tvarkos palaikymo. O tokio tų įstaigų palaikymo reikalą kiekvienas normalis žmogus supras ir liuosu noru savo dalimi prisidės.

Sucentralizuotai suformuota draugija kokią kad bandoma išvystyti dabarties Rusijoj, paskoje pagaminti gali tik automatinę visuomenę, automatinę ir belaisvę draugija, kuri savo esme niekuo nesiskiria nuo neišvystyto gyvulių gyvenimo. Gal but keturkojis yra pilnai pasiganėdinęs savo likimu (maisto, guolio ir pastogės turėjime), vienok dvikojis žmogus suvis aukščiau ir toliau siekiančiu skoniu reikalauja savo gyvenimui laisvės aprupinimui medžiaginių ir dvasinių reikalų, kas yra galima tik laisvo lenktiniavimosi draugijoj.

Lietuvių tauta nuo žilos senovės laikų pasižymėjo savo žmonių individualumu. Tik pavojui savo šaliai gręsiant lietuviai jungė savo jiegas to pavojaus prašalinimui. O jau kada viskas buvo ramu, jie grįždavo į savo sodybas ir rausė žemelę bei medžiojo. Tos lietuvių individualumo ypatybės ir šiandie pasireiškia dainose, rankdirbystėje ir savos rušies sodybų įrengime. Lietuvių sielai arčiausis troškimas yra buti paliktam ramy bėje savo gyvenimo vystymuisi. Lietuvio prigimtas budas mylėti laisvę priešinasi pildymui priesakoms iš aukšto taikos laike; tik pavojui gręsiant iš lauko, lietuvis pasiduos tautos vadui ar vadams ir pildys visus isakymus iki to pavojaus prašalinimui. Toki tautos ypatybė teikia tautai didį galimumą savo žmonių reikalų aprupinimui iki aukščiausio laipsnio ir teikia galimybę jos vienatoms vystytis ir tobulintis sukurimui aukštos lietuvių kulturos bei civilizacijos.

— A. Brijunas-Povelaitis.

Niekas negali mus nužeminti, išskyrus mus pačius.

Lietuvių Tautinė Sandara Amerikoje buvo įsteigta tikslu kuonotampriausiai suvienyti lietuvių tautinį elementą Amerikoje. Nes didelius tautinius darbus galima atlikti tik organizuotai ir su geriausiais noraais tų narių kurie turi nuovoką ką-nors somąningai veikti. Lietuvių ateivijai į šią šalį sustojus, čia gyvenatiem lietuviam visą beveik dome priseina kreipti į čiagimę musų jaunuomenę — jos lietuviškumo palaikymui. O tai darbas daug didesnis ir svarbesnis negų kiti kad įsivaizdina ir reikalauja daug spėkų, ką ir gali duoti ir atlikti Sandara. O betgi prie Sandaros dar nėra prisidėjus toji visa didžiuma pažangių ir gerų lietuvių, kurie tikrumoj jau senai turėjo buti sandariečiais. O dar kiti, buvę sandariečiai, apleido musų organizaciją ir susimetę į burelius, smeižia visą kas pažangaus lietuviuose ir tuomi ardo lietuvių veinybę. Taip kad dabar tautinis vežimas yra traukiamas į visas puses ir jis nepajiegia iš vietos pasijudinti. O tas netik kad neteikia naudos bei garbės tautai, bet tik teikia blėdį ir rodo musų silpnybes svetimiems, kurie tik turi gardaus juoka iš musų užsispyrėjų neapgalvoto veikimo.

Kame Yra To Nesutarimo Priežastis?

Per visą lietuvių gyvenimo Amerikoje laikotarpį buvo daug peštynių ir kitokių nesugyvenimo išreiškų. O tam visą pradžią padarydavo saujalė užsispyrelių matančių tik savo "Aš". kuriems pasisekdavo jei ne patrauti, tai bent suklaidinti lietuvių minias. Gi šių dienų musų kivirčiai sukelti yra per Maskvos burlioklaižius, Romos papiškos česnaku atsiduodančios kurpės bučiuotojus ir diktaturų garbintojus. Visa suminėtoji traicė tiktai blėdi ir nelaimę neša musų tautai.

Komunizmas mums svetimas

Komunizmas, kokį mums poršą musų suburliokėję broliai, yra Rusijos valstybinė valdymosi farma ir jo priėmimas reikštu Lietuvos valstybės išdavimui. Komunizmas jau nebėra teoria neigi dirbančių minių pasaulinio idealu, todel visi komunizmą peršantieji yra tik Rusijos valstybės agentais ir savo šalies išdavikais. Rusijos burliokvaikių kalbos apie darbininkų reikalus ir darbo šmonių gerbuvi yra tiktai kaukė, kurią nuplėšus galima tuoj pamatyti provokatorių dirbanti svetimos valstybės reikalams. Tikrumoj jiems rupi savos valstybės gerbuvis, o ne lietuvių darbininkų reikalai nės jeigų jie jiems prie širdies butų, tai jie neskaldintų ir nepjudytų lietuvius darbininkus vienų prieš kitus. Todel komunistai yra svetimos valstybės agentai ir lietuviai turi nuo jų šalintis.

Romizmas Taipgi Mums Svetimas.

Romizmo pranašai lietuvių tautai daugiausią žalos yra pridarė. Klebonijos buvo lenkinimo ir tamsinimo lizdais Lietuvoje, o čia klebonijos užsiima anglinimu musų išeivijos. Kai lenkų kunigai pamokslus laiko lenkų kalba, tai musų romiškiai pradeda ivesti anglų pamokslus. Ir nestebėtina, kad prie romiškiu pasiliko tik pačios pasturlakos, o geresnieji lietuviai nuo jų pasitraukė. Taip ir gerai daro.

Diktatura ir demokratija yra nesuderinama

Diktatūros pasekėjai peršą lietuviams kaž-kokią lietuvybę su patriotizmo priemaiša. Ir daugiaus jie nieko neturi savo programoje, apart demokratijos neigimo. Tuomi tarpu net vaikai jau žino, kad jiems lietuvybė suteikta pačios gamtos gimimo dienoje ir jos niekas iš jų atimti negali. Bet lietuviai, kaipo žmonės,iš lietuvybės gyventi negali; jiems reikalinga valgyti, o taip gi ir kitokios gyvenimo reikmenis, be ko šios dienos žmogus negali gyventi. Tad čia jau prie lietuvybės butinas reikalas turėti demokratija, kuri tik viena suteiks progą ir galimybę laisvai tobulintis ir tverti medžiaginį ir dvasinį gyvenimą, kuriame visi turės užsiganėdinimą ir norą kelti lietuvių tautą pasaulio akyse. Juk tik iš meilės savo tautos mes darome viską, kad toji tauta galėtų gyventi. O kadangi joki tauta pasaulio istorijoj nepadarė pažangos be laisvės, tai ir mes tikime, kad lietuvių tauta turi pasiliuosuoti iš diktaturos ir skurdo priimdama demokratinį valdymosi formą.

APSIVEDIMAS PALAIKO MUS PROTINGAIS

G. R. Robertson, Anglijos Karališko Mediko-Psikolioginis Instituto profesorius, savo atskaitoje tai draugijai nurodo, kad nevedusieji abiejų lyčių tarp 25 ir 55 metų amžiaus tris kartus daugiaus pagamina bepročių negu vedusieji. Taipgi jis statistika priparodo, kad nevedusieji jaunikaičiai tarp 25 ir 35 numirė 4 metais ankščiau už to pat amžiaus vedusius.

Nustojimas proto tarp vedusiųjų labai retas atsitikimas; tokių nuotikių buna vyrui arba jo žmonai mirus ir pradedant apgailėstauti bei nerimait. Po40 arba 50 metų išėjusiu ir proto skaičius retėja. Šitas žmogaus gyvenimo laikotarpis skaitosi vienas iš naudingiausių ir našiausių, nės viduramžis žmogus skaitosi pasaulio viešpačiu.

Apsivedimas tarp pusbrolių ir puseserių yra tik tada negeistinas, kada jų šeiminiškos prigimtys buna netikusios. Kleopatra, kurios gražna ir inteligentiškumas atkreipė suvesti tokius garsius vyrus kaip Julius Cezarius ir Mark Antoniu, paėjo iš pusbrolių ir pusseserij jungtuvių giminės..

Vaduokim Vilnių.

Kas kaip gali ir kuom gali,
Reik' vaduoti musų Vilnių.
Stokim visi mes kaip vienas,
Griaut grobikų priešų sienas.

Ne tik žodžiu, bet ir ginklu;
Reik nuo priešo gintis pinklių.
Musų broliai Lietuvoje.
Kraują liejo, — nun kovoja.

Todel reiks ir mums pradėti,
Kovoj broliams prigelbėti.
Griebkim aštrų kalaviją,
Vykim priešą į Lenkiją.

Kraujas verda, kunkuliuoja,
O širdis ugnim liepsnoja.
Ir pagieža yr' krutinėj,
Kad priešai dar mus tėvynėj.

Tuomet garsiai uždainuosim,
Kai sostinę išvaduosim.
Todel visi, visam svietė —
Vilniui dirbkim susispietę.

Užtekės tuomet saulužė.
Kuomet pas'liuosuos brolužiai.
Vilnius, Klaipėda yr' musų,
Neužleisim lenkui prusui.

A. Garliauskas.

NEMUNO POTVYNIS PANEMUNIŲ UKININKAMS PADARO DAUG ŽALOS

Plokščiai (Šakių ap.). Šiais metais, pavasarį, Nemuno vanduo ties Plokščiais buvo pakilęs tiek, kad mažai kas atmena matęs panašų pakilimą ir apliejimą.

Keliose apsemtose trobose padarė daug nuostolių sugadino baldus, patalines, daug daržovių.

Visoj veik panemunėj buvo apsėta žiemkenžiais javais kurie dabar yra visiškai išnaikinti, nes buvo didžiausiu sluoksniu apkloti ledais ir jiems nutirpus pasirodė, kad ir smėliu apnešti ir ledų didelės duobės išverstos, o rugių bei kviečių nei žymės neliko.

Vietiniai ukininkai, kuriuos potvynis palietė, yra susirupinę, kad neturės duonos.

Be to, ledų sluoksniui nutirpus vietoms dar tebėra lankose randa daug visokių potvynio liekanų ypatingai daug įvairių medžių, lentų ir net rasta vienas negyvas arklys. Spėjama, kad arklys yra atneštas Nemuno nuo Žemosios Panemunės.

Ledams baigiant tirpti pasirodo, kad ir pievos yra apneštos storu smėlio sluoksniu, kas ukininkams sudarys daug rupesčio iš kur gauti reikės šieno ir atitaisyti tas pievas. Kitais metais jos duodavo gero šieno, o šiemet net ir ganyklai netinkamos bus.

Garsinkitės "SANDAROJE"

Rengiantiems Keliauti

LIETUVON

Kaip kas metai, taip ir šią vasarą daug lietuvių rengiasi keliauti į Lietuva praleisti savo vasarines atostogas ir pasimatyti su saviškiais. Nekurie jau pradeda rupintis savo kelionės reikalais ir tankiai atsiklausia Laivakorčių kainų, taigi čia jas ir paduodome.

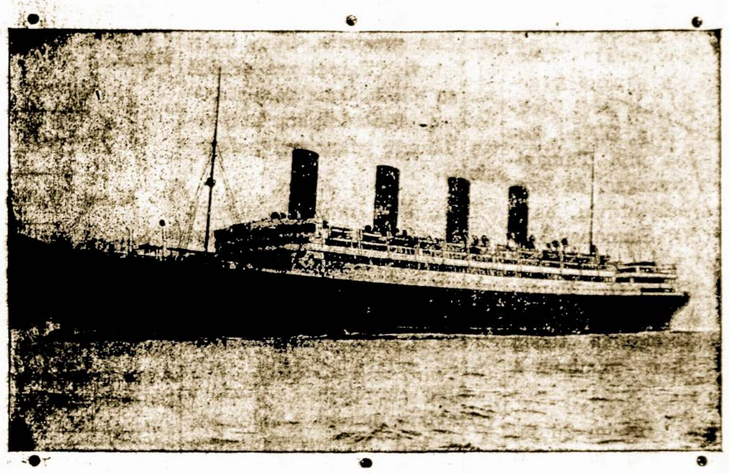

TREČIA KLASE

Į Klaipėdą	$ 75.50
Į Klaipėdą ir atgal	$125.50

TURISTINE KLASE

Į Klaipėdą	$ 99.00
Į Klaipėdą ir atgal	$163.00

KABIN KLASE

Į Klaipėdą pigiausiai	$118.00
Į Klaipėdą ir atgal	$218.00

Vaikai nuo 1-nų iki 10 metų amžiaus moka pusę laivakortės kainos.

Kudikiai iki 1-nų metų trečia ir turistine klase į vena pusę moka $5.50. Į abi puses $11.00. Kabin Klase į vieną pusę $11.00 abi $22.00.

Jungtiniu Valstijų Revenue ir pagalves mokesčiai atskirai.

PASTABA: Vaziuojant Lietuvon Turistine klase vasaros sezone nuo gegužės 16 iki liepos 15 ir atgal nuo rugpiučio 1-mos iki rugsėjo 30-ta keleiviai primoka po $15.00, perkant laivakortę į abi pusi.

Specialės Laivokorčių agentų rengiamos Ekskursijos bus sekančiai:

"Europa" — Balandžio 20 d. per Bremeną
"Kungsholm" — Gegužės 10 d. per Švediją
"Statendam" — Gegužės 21 d. per Holandiją
"Lancastria" — Birželio 1 d. tiesiog į Klaipėdą
"Berengaria" — Birželio 15 d. per Southamptoną
"Paris" — Birželio 29 d. Southamptoną
"Frederik VIII" — Liepos 2 d. per Kopenhagą
"Statendam" — Liepos 16 d. per Holandiją
"Gripsholm" — Liepos 30 d. per Švediją
"Majestic" — Rugpjučio 19 d. per Southamptoną

Platesniais reikalais kreipkitės į

SANDARA

3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Norwood, Mass.

Vienas iš musų pirmųjų Sandariečių papuolė į Surprizo Kilpas.

Dirsiams sukako 25 metai vedybinio gyvenimo. Gegužio 8 d., jiems nieko nežinant, buvo surengta surprizo puota, pas p.p. Tumavičius, Jamaica Plain, Mass.

Sulaukus septadienio, visi Norwoodo Sandariečiai, sykiu ir p.p. Dirsiai, sėdo į 4 automobilius drožė į Jamaica Plain ir pribuvę pas p.p. Tumavičius rado pilnus namus draugų. Kaip tik p.p. Dirsiai įėjo į vidų, tai visi dalyvaujanti svečiai suriko "surprise". Dirsa net pabalo iš surpriso. Gale stalo buvo papuošti du krės lai ant kurių tapo pasodinti p.p. Dirsiai. Matėsi ilgas stalas, puikiai papuoštas su visokiais skaniais valgiais. Gale stalo, prie p.p. Dirsių, padėtas didelis pyragas "Cake", gražiai dekoruotas; ant viršaus pyrago stovi dvynukai, kurie tiesiog žiurėjo į p.p. Dirsius, rodos norėdami tarti: "Tėte, Mama." Už šio pyrago gaminimą garbė priguli p-lei Giedrai Jurenaitei ir p. O'Neil, kuri gyvena pas p.p. Tumavičius. Antras pyragas, su ženklais 25 m. sukaktuvių, buvo pagamintas O. Ramanauskienės.

Baigiant pietus O. Ramanauskienė prakalbėjo keletą žodžių, paaiškindama tikslą šios dienos, kad paminim 4 sukaktuves.

Pirma, p.p. Dirsių, 25 m. sukaktuvės; antra, p. Stasio Vasiliausko gimimo diena, (laimingai sulaukė 46 metų); trečia, Motinos diena, o ketvirta, tai p.p. Tumavičių specialiai sukviestų svečių, kaip tai iš Warcesterio p.p. Dirvėlių su kitais artistais ir iš So. Bostono Gabijos Choras, kurie veliaus lošė "Kajetaną", pagerbimas.

Buvo pakviestas p. Peža, Sandaros kp. 33 pirmininkas pakalbėti. Pastarasis sveikino p.p. Dirsius linkėdamas jiems ilgo ir linksmo gyvenimo; taipgi prašė p.p. Dirsiu nenustoti buti Sandariečiais. Taipgi klbėjo gera Sandarietė p. Izabelė Vasiliauskienė. Ji linkėjo p.p. Dirsiam laimingai sulaukti 50 m. sukaktuvių, kad visi Sandariečiai galėtų dalyvauti. O ir p. J. Pečiulis, Sandaros "raštininkas" kalbėdamas linkėjo p.p. Dirsiam laimės, jų sidabriniam amžyj.

Po visų išsireiškimų p. Tumavičienė suteikė jubiliantams dovaną, skrinutę pilną sidabro. Dirsiai gražiai padėkavo visiems Sandariečiams ir draugams už dovaną. Veliaus panelės Jurėnaitės pridavė dovaną Onai Ramanauskienei kaipo motinai nuo jaunuolių iš Jamaica Plain. Vakare, apie 7 val., visi artistai ir svečiai nuvyko į So. Boston, į koncertą su lošimu, "Kajetonas."

Beje: reikia pažymėti, kad šios šventės tai buvo retas atsitikimas, nes kaip p.p. Dirsiai vedė, 25 m. atgal, tai pirmoji jų pamergė su pirmu pabroliu netrukus apsivedė, tai p.p. Babilai. Tai šiuoj puotoj, p. Babilienė patarnavo p.p. Dirsiam, kaipo svočia. Ar tai ne retenybė?

Dar reikia tarti viešą padėkos žodį p.p. Tumavičiams už jų taip rupestingą suruošimą ir malonų priėmimą tiek daug svečių, Sandariečių ir draugų. Tariu viešą Ačių už visą "Sandaros,, 33 kuopą.

Manom pasiusti 2 delegatus į Seimą. Šiaip Norwoode darbai gana silpnai eina, bet Sandariečiai laikosi kiek gali del palaikymo Sandaros 33 kp.

—Ona Ramanauskienė.

PHILADELPHIA, PA.

Draugijos Pritaria Pikniką Rengti Vilniaus Vadavimo Naudai.

Musų miesto draugijos, viena po kitos, urmu, pritaria pikniką rengti Vilniaus Vadavimo Naudai.

Gegužės 8 d. š. m., viena iš seniausių Philadelphijos lietuvių Švento Jurgio Draugystė vienbalsiai nutarė prisidėti prie pikniko surengimo V. V. Naudai, ir išrinko savo atstovus.

Švento Jurgio Draugystė, kaipo viena iš pirmųjų Philadelphijos lietuvių pašelpinė draugystė, yra sušelpus tukstančius nelaimės, ligos ištiktų lietuvių. Taipgi yra prisidėjus su milžiniškais gerais darbais, į Philadelphia atvykusių lietuvių įsikurimui palengvinti.

Beto Šv. Jurgio Draugystė uoliai rėmė ir senosios Tėvynės-Lietuvos naudingus darbus. Todel nėkiek nenuostabu, o tiktai reikia pasidžiaugti, kad ir šį kartą draugystė vien balsiai nutarė prisidėti prie pikniko surengimo, Vilniaus Vadavimo naudai. Teko nugirsti, kad Vilniaus Vadavimo Naudai pikniko rengimui draugijų atstovų pirmoji konferencija įvyks Birželio 27 d., š. m., Lietuvių Muzikalio Namo Salėj.

— Bijunėlis.

Pittsburgh, Pa.

Pittsburgh, Pa. Sandariečiai Smarkiai Darbuojas Seiminiams Parengimams.

Pittsburgho Sandariečiai rengias prie Sandaros Seimo, kuris įvyks porą dienų prieš SLA. seimą. Kaip jau buvo minėtą kad ALT. Sandaros Seimas atsibus LMD. Svetainėj, Birželio 17-tą ir 18-tą. Petnyčios vakare bus Seiminis Bankietas toj pačioj Svet.. Bankieto programe dalyvauja visos Pittsburgho geriausios muzikalės spėkos; taipat ir iš kitų kolonijų; kaip p. Z. Vitaitienė, N. Y. ir kiti. Subatos vakare Prakalbos, LMD. Svetainėj, kur bus gera proga išgirst geriausius Sandaros kalbėtojus.

Nedėlioj Birželio 19-tą Piknikas, Amšiejaus Farmoj, McKees Rocks, Pa. Piknike pasižadėjo kalbėt Sandaros prezidentas Dr. A. Zimontas, Redaktorius Mykolas Vaidyla, buvęs Pittsburgh'ietis, "Tėvynės" Red., S. Vitaitis ir kiti. Teipat mušis pora pasižymėjusių kumštininkų: A. Jokubaitis (buvęs N. S.), iš Sandy Leck, Pa. su gana gerai žinomu Pittsburghe ir apielinkėj, P. Sparke, (Evaltu) iš McKees Rock, Pa., kuris užpernai išėjo lygiomis su Lietuvos Čempijonu J. Vinča. Refferi bus K. Aleliunas, žinomas ristikas. Tai gana įžymi pora lietuvių drutuolių, abu sveria su virš po 190 svarų ir su virš 6 pedų vyrai, tai bus gana įžymios kumštynės. Taipgi rengėjai nutarė duot ir dovanas prie įžangos tikietų, kur bus duodama Gintariniai karo liai ir branzalietas.

Taigi bus geriausia proga Pittsburgho ir apielinkės lietuviams dalyvaut minėtam piknike ir laimėt taip brangias dovanas. Taipat bus gera proga susipažyt su daugeliu svečių-delegatų, kurie bus Sandaros Seime. O ką dar rengiame, tai užtylėsiu, nes norime "surprise" padaryti.

— Sandarietis.

Pittsburgh, Pa. Rengiama Kapinių Diena.

Lietuvių Tautiškų kapinių Komitetas praneša, kad 30-tą Gegužio rengia kapų atlankymą su želaunom pamaldom, kurias laikys Šv. Jurgio parapijos kleb., kun. Z. Vipartas, dalyvaujant ir visam Chorui. Pamaldos bus 10:30 val. ryte, o po pietų, tą pačią dieną piknikas, Amžiejaus Farmoj, McKees Rocks, Pa. Bet pageidaujama, kad dalyvautų koskaitlingiausiai, nes pelnas bus sunaudotas kapų pagražinimui.

— Pittsburghietis.

Detroit, Mich.

Iš Musų Kolonijos Veikimo

Žymus visuomenės darbuotojas ir geras sandariečių draugas, Leonas Sinkus, eina į biznį. Jis atidarė lietuvišką viešbutį po numeriu 1669 Clay Ave., netoli Russell St. Viešbutis susideda iš valgyklos ir 21 kambario gyvenimui. Kambariai randavojami mėnesiui, sąvaitei ir vienai parai, labai pigiai. Patartina vietos lietuviams jį aplankyti. O iš kito miesto atvykusiems gera proga apsistojimui; p. Sinkus yra labai malonus ir draugiškas žmogus, jis patarnaus visame kuogeriausiai.

Birželio-June 12 d., SLA. 352 kp. rengia draugišką išvažiavimą, į p. Barkausko farmą, netoli New Boston, Mich. Bus pietus, šokiai ir kitoki pamarginimai. Įžanga tik 60c. Kurie norėsite dalyvauti o nežinote farmos, atvažiuokite prie Lietuvių Svetainės tą dieną, kaip 11:30 iš ryto; iš čia važiuosime visi drauge į tą linksmą išvažiavimą.

SLA. 364 Jaunuolių kuopa delegate išrinko musų žvaigždę-dainininkę, p-lę Sofiją Žukauskaitę. Aš manau, kad musų Sofija netik seimavos, bet kartu ir palinksmins Pittsburghiečius ir seimininkus, savo gražiu ir maloniu balseliu.

— F. Motuzas.

Chelsea, Mass.

Lietuvių Veikimas ir Darbai

Šis miestelis yra kaip ir Bostono priemiestis, apgyventas lenkų ir žydų. Lenkai turi didelę bažnyčią, didelę bažnytinę mokyklą ir davatkoms (seselėms) patalpą ir žinoma, tokia įstaiga nepalieka lietuviams blogų žymių nepadariusi, nes daug lietuvių padarė aklais lenkų vergais, nes Dievą garbinti reikia eiti į tą bažnyčią, o taip pat reikia, ištikimu parapijonu esant, ir vaikučius siųsti į tą lenkų mokyklą; ir taip palengva pasidaro daugiau parapijonų ir sykiu padaugina lenkišką veislę.

Žydų sinagogų taipgi yra devynios galybės. Mat ir žydai čionais nesutinka tarp savęs. Kurie paeina iš Lietuvos, turi savo maldnamį, kurie iš Lenkijos, turi taip pat. Ir tie, kurie paeina iš Ukrainos, tie nesimaišo su kitais.

Lietuvių nedaug išliko neištautėjusių. Kadangi jokios organizacijos negalėjo, ar nenorėjo palaikyti, tai tas ir buvo priežaščia pakrikimui. Bet pereitą vasarą tapo suorganizuota SLA. 53-čia kuopa, tai dabar pasidarė daug gyvumo tarpe vietos lietuvių, pradėjo rengti vakarelius ir pasirodo, kad publikai to tik ir reikėjo.

Naujų Metų vakarą, minėtos kuopos pastangomis buvo surengtas koncertas su šokiais. Publikos prisirinko pusėtinai: buvo net tokių ypatų, kurios dar pirmą kartą savo gyvenime lietuvių parengime dalyvavo.

Dabar minėta kuopa rengia išvažiavimą, birželio 5 dieną, Paul Label Grove, Denvers, Mass Kadangi yra graži vieta, dailus pušynas, taipgi gera svetainė del šokių, patartina visiems Chelsea ir apielinkės lietuviams dalyvauti tame išvažiavime ir paremti moraliai Chelsiečius.

Kaslink pramonės ir darbų, tai galima pasakyti, kad ir čionais tas pats, kaip ir visur. Tik tai tame gal yra skirtumas, kad čionais mažos dirbtuvės, tai jeigu ir atleidžia vieną kitą iš darbo, tai nėra taip baisu, kaip kad kur dirba po keliolika tukstančių.

— F. Kesleris.

Paieškojimas

Šie asmenys gyveną Amerikoje yra ieškomi:

ABROMAVIČIUS, Juozas (Prano sunus). Kilęs iš Užvenčio vals., Šiaulių paskr. Gyvenąs Chicagoje.

DOVIDAITIENĖ, Gvildytė Pranė. Gyvenanti Chicagoje.

KUZMICKAS, Jonas. Gyvenąs Edwardsville, Illinois.

MICKEVIČIAI, Romualdas ir Antanas. Gyveną Chicagoje.

PUČLEVIČIUS, Motiejus. Kilęs iš Kauno miesto. Kadaise gyveno Escanaba, Mich.

ŠIDLAUSKIENĖ, Dijokaitė Jieva. Gyvenanti Plymouth, Pennsylvania.

STAŠAUSKAS, Vincas.

SUTKAITIS, Antanas. Kilęs iš Kidulių vals., Šakių aps. Gyvenąs Chicagoje.

Aukščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų yra prašomas suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

Lietuvos Konsulatas,
Romm 1904-201 No. Wells st.,
Chicago, Illinois.

Šiaurės Argentinos Saltos provincijoj staiga pradėjo veikti Las Piedras ugnikalnis. Jis jau buvo išsiveržęs per pereitos savaitės ugnikalnių išsiveržimus ir aprimęs. Dabar jis veržiasi dideliu smarkumu, išmes damas daug akmenų ir pelenų. Pelenu debesys apsiautė didelį plotą. Dėl jų kenčia tai pat Argentinos provincija Santa Fe ir Paragvajaus bei Brazilijos dalys. Žmonių auku nėra.

DVEJOPAS GAILESTIS

Žmona (žiurėdama į savo naujus kailinius): "Man gaila to gyvuno, kuris tapo nuluptas."

Vyras (pažvelgęs į tuščią piniginę): "Iš tiesų, aš tavo gailesčiui širdingai pritariu."

Seiminiai Sandaros
Parengimai

Didelis Balius

Pėtnyčios Vakare, Birželio-June 17 dieną
L. M. D. SVETAINĖJE

Muzikalinę programo dalį išpildys žymiausi Pittsburgho ir kitų miestų dainininkai-ės, tarp kurių bus Z. Vitaitienė ir daugelis kitų.

Prakalbos

Subatos Vakare, Birželio-June 18 dieną
L. M. D. SVETAINĖJE

Kalbės geriausi Sandaros kalbėtojai.

Piknikas

Nedėlioj, Birželio-June 19 dieną
AMŠIEJAUS FARMOJ, McKees Rocks, Pa.

Bus didelės kumštynės, išlaimėjimai ir prakalbos, kurias pasakys Sandaros Prez. Dr. A. Zimontas, "Sandaros" Red., M. Vaidyla ir Tėvynės Red. S. Vitaitis.

Kviečia visus **KOMITETAS.**

Tikriausias kiekvieno Lietuvio amerikiečio draugas

"TRIMITAS"

"TRIMITAS" eina iš Nepriklausomosios Lietuvos gyvenimo centro ir kas numeris paduoda naujausių žinių ir įvykių aprašymų, gvildena įvairius svarbiausius gyvenimo reikalus.

"TRIMITE" yra šie skyriai: 1) įžanginiai ir kiti straipsniai apie einamojo gyvenimo dalykus, 2) pažymėtini pasaulio ir Lietuvos įvykiai, 3) krašto pažinimo, literaturos, sveikatos, ukio, finansų straipsniai, kelionių ir kovų del Lietuvos nepriklausomybės aprašymai ir kit., 4) apysakos, eilėraščiai ir šiaip grožinės literaturos dalykai, 5) šaulių reikalai ir gyvenimas, 6) Lietuvos karių ir savanorių-kurėjų gyvenimas, 7) Mažosios Lietuvos gyvenimas, 8) Okupuotosios Lietuvos gyvenimas, 9) kaip gyvena lietuviai svetur — Europoj, Amerikoj, Afrikoj, Azijoj ir Australijoj, 10) įvairios skaitytojų mintys ir nuomonės, 11) naujienos apie išradimus, mokslą ir kit., 12) žinios apie Lietuvos ukį ir finansus, 13) įvairios pasaulio 'r Lietuvos žinios, 14) sportas, 15) knygos ir raštai ir jų įvertinimas, 16) didelis juoku ir linksmų karikaturų skyrius, 17) įvairus patarimai "TRIMITO" prenumeratoriams, 18) radio, 19) pranešimai, skelbimai ir kit.

"TRIMITAS" plačiausiai rašo apie musų Vilniaus ir skriaudžiamų brolių vilniečių reikalus ir gina jų teises. Nemaža straipsnių ir minčių deda apie karą ir sausumos, jurių oro ginklavimosi dalykus. "TRIMITAS" kas savaitė eina 20 puslapių ir kas kartas naujais spalvotais viršeliais su gražiu paveikslu. Turiny dedama Lietuvos ir pasaulio gyvenimo vaizdų — fotografijų.

"TRIMITO" kaina metams: $1.00, Lietuvoje Lit. 8.- Susipažinti 1 egz. siunčiama nemokamai.

Išsirašęs 1932 metams "TRIMITĄ", Broli Lietuvi, neapsivilsi. "TRIMITAS" Tave dėkingai lankys kas savaitė ir neš įvairias žinias iš Tavo tėvų žemės. "TRIMITAS" visų lietuvių laikraštis. Kas myli Lietuvą ir brangina kovas del Vilniaus, tas 1932 metams į savo namus "TRIMITĄ" pasikviečia. Skubėkite išsirašyti.

"TRIMITAS"

Kaunas, Laisvės alėja 20.

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atskirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate
Insurance Broker ir Justice
of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass
Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

P. J. AKUNEVICIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsiteiti su $80 ir augščiau už Ideliu
O už vaikus nuo $20 ir augščiau Patarnauja gražiai ir pigiai
OFISO IR GYVENIMO ADRESAS:
25o Broadway So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 4486

CHICAGOJE

Iš Sandaros 4-to Apskričio Susirinkimo

Sandaros 4-to apskričio susirinkimas įvyko Gegužio 5d., Sandaros svetainėje, 3236 So. Halsted St.

Dalyvavo Sandaros 25, 75 ir 77-tos kuopos delegatai. Buvo apsvarstyta keliatas bėgančių Sandaros reikalų iš kurių svarbiausi yra:

1. Pirm. F. Platkauskui atidarius susirinkimą buvo perskaitytas ir priimtas praėjusio susirinkimo protokolas.

2. M. Norvidas išdavė raportą iš rengtos vakarienės. Iš raporto pasirodė, kad ta vakarienė kuogeriausiai pavyko moraliniu ir materialiniu žvilgsniu.

3. Apskričio valdyba šiems metams tapo išrinkta iš šių asmenų:

Pirm.—M. Narvidas,
Vice-Pirm. — Dr. A. Normantas,
Sekr.—M. Šilius,
Ižd.—A. Vaičaitis.

Visi valdybos nariai yra atsidavę Sandaros reikalams veikėjai ir todėl tikimasi, kad jie, padedami kitų narių, galės daug pasitarnauti savo brangiai organizacijai — Sandarai.

4. F. Platkauskas išdavė raportą apie rengiamą Sandaros išvažiavimą, Gegužio 29d. Iš jo raporto paaiškėjo, kad komisija rengias visu smarkumu, kad padaryti tą išvažiavimą tikra Chicagos Sandariečių švente ir sutraukus kuodaugiausiai publikos.

5. Komisija, susidedanti iš F. Platkausko ir M. Narvido, pranešė, kad yra paimtas Justice Park daržas del Didžiojo Sandaros pikniko, kuris įvyks Liepos 17 d., ir prie kurio rengiamasi visomis išgalėmis, taip, kad jis butų didžiausiu ir pasekmingiausiu Sandaros pikniku. Susirinkimas tapo uždarytas 11 val. vakaro.

— Sekr. M. Šilius.

Nuolatinis Liežiuvavimas.

Tikra nelaimė, kuomet reikia atsiliepti per laikraštį apie tokius asmenius, kurie pagal teisybės turetų buti pasiųsti į "kindergarten" pasimokinti politikos ir paprasčiausios doros.

Čia turime omenyje porą "Liaudies Tribunos" korespondentų: p. Simokaitį ir Zolpį, kurie per Clevelando savaitraštį teplioja apie sandariečius tiek nesąmonių, kad skaitydamas imi abejoti ar tik tų kores pondentų pakaušis yra tvarkoj.

Nežinia kokiais išrokavimais ir absoliučiai be jokio pamato užpildo visą puslapį sekamomis pasakomis apie sandariečių "bernavimą" socialistams. Ir vienoje vietoje pasakyta štai gudrybė: "SLA. seime susitikę Chicagos sandarietį galit buti tikri, kad jus sutikote Grigaičio berną..." Well, jeigu "Liaudės Tribunos" neiškepti politikai nori perstatyti mus tokioj šviesoj, tai iš savo pusės galime patarti jiems važiuoti į Tabor Farmą ožkų ganyti, o ne rašineti korespondencijas

MUSŲ PAČIŲ REIKALAI

Atrodo, jog Bagočiaus laimėjimu užganėdintas tik vienų vienas asmuo, — tai Dr. Rutkauskas, kuris neužilgo tur but vel pradės rašyti poeziją.

Bet Dr. Rutkauskas, kaip žinome, pasitenkina paprasčiausiais niekniekiais.

Laiškas iš Lenkijos

Čia žemiau telpa laiškas plačiai žinomo daktaro Kaspučio brolio, gyvenančio Varšuvoje.

"Mylimasis Broli!

Išsiunčiau tau 1923 m. laišką ir fotografiją ir nuo to laiko negavau nuo tavęs jokios žinios. Fotografija buvo labai bloga, nes žmona buvo serganti, o mes buvome labai pavargę.

Musų gyvenime įvyko atmainų, aš esų jau emeritus, gaunu 454 zlotus (tai yra, apie 54 dolerius) į mėnesį. Be to dar griežiu teatre, kur uždirbu 150 iki 250 zl. mėn. Nors yra man jau sunku dirbti, nes esu labai nerviškai išsemtas. Vienok reikia dirbti, nes vaikai — Vytautas ir Adomas dar nepabaigė mokslo. Gal dabar, jeigu jiems pavyks, tai jie pabaigs gegužės mėn. Po mokslo jie turi atlikti kariuomenės tarnybą, o paskui nežinau ką jie veiks, gal važiuos Vilniun?

Kazys nuo praeitų metų mokinasi Vilniuje Vytauto Didžiojo gimnazijoj. Nežinau kaip jam pavyks šių metų egzaminai, nes jis dar silpnas lietuvių kalboje.

Atostogų važiuosiu pas tėvą su žmona ir Kaziu, kadangi Stasė (Stasė daktaro ir Antano sesuo — Red.) man rašė, kad tėvas labai prašo atvažiuoti, nes jis jaučiasi silpnas ir nori pasimatyti. Prie tos progos butų gerai, kad ir tu galėtum atvykti iš Amerikos, nes sužinojau kitą kartą nuo Stasės, kad tu rengeisi aplankyti Europą. Juozas paskutiniu laiku gyveno Klaipėdoje ir dirbo Valstybiniame Banke. Stasė rašė, kad jo sveikata nepertvirčiausia.

Pabaigoje birželio arba pradžioje liepos mėn. ketiname suvažiuoti visi pas tėvą, išskyrus Leoną, apie kurį neturime jokios žinios. Gal but, kad Stasė atvažiuos su savo visa šeima. Stasės sunus Vitalius mokosi Berlyne elektrotechnikos inžinerijos.

Tuo kart baigiu ir labai laukiu nuo tavęs laiško.

Linkime tau viso gero, tave mylįs brolis.

Antanas.

Varšuva, 26-4, 1932 m."

Nors p. Antanas Kasputis iki 17 metų gyveno Rygoje, o vėliaus Lenkijoje, vienok mes matome jame daug lietuviško patriotizmo ir net savo vaikus siunčia į lietuvišką gimnaziją Vilniuje. Taipgi jis labai gražiai vartoja lietuvių kalbą ir taisykliškai rašo — Red.

Kas Bus Sandariečių Draugiškam Išvažiavime?

Daugelis Chicagos ir apielinkių Sandariečių yra suinteresuoti apie ateinantį 4-to apskričio išvažiavimą kuris įvyks Gegužio 29 d., J. Baušo darže, prie 87-tos ir Maple gatvių.

Oro diedukas pranašauja tai dienai gražų orą, taip, kad nuvykę į pušnų ir gražų daržą galėsime smagiai praleisti visą Sekmadienį, iki gaidžiai pradės giedoti, panedėlio ryte.

Baušo daržas yra labai graži ir patogi vieta išvažiavimams laikyti. Ten yra daugelis suolelių, kur galima nusišokus pasilsėti, o graži pieva, gėlės ir žaliuojanti medžiai prie savęs traukte traukia.

Rengejai praneša, kad tame išvažiavime bus smagus lietuviški šokiai, įvairus žaidimai bei lenktynės už kurias bus duodamos įvairios dovanos. Taipgi bus daugelis kitų dalykų, kurtuos rengėjai laikosi sau ir nesako, nes jie nori mus nustebinti.

Taigi yra prašomi atvykti į šį išvažiavimą ponai su poniomis, ponaičiai su panelėmis, tėvai us vaikais ir broliai su sesutėms. Iš anksto galime užtikrinti, kad atvykę nesigailėsim, nes jausimės kaip Adomas su Jėva rojuj.

Iš patikimų šaltinių teko sužinoti, kad išvažiavime dalyvaus nekalti berneliai in corpore. Taipgi yra tikimasi su silaukti nemažo burio nekaltų panelių, taip kad šis išvažiavimas butų vienas iš smagiausių ir linksmiausių parengimų.

— M. K.

Jaunųjų Vakaras

Gegužės 21, Lietuvių Auditorijoj

Nors jau buvome minėję apie šį musų jaunosios kartos —Lietuvių Universiteto kliubo šokių vakarą, kuris įvyks sekantį šeštadienį, Gegužės 21 d., Lietuvių Aauditorijoj. Tačiaus yra malonu dar kartą prisiminti ir kitiem priminti, kad tai bus gražus pasilinksminimo vakaras, kuris gali suteikti daug smagumo netik jounuomenei, bet ir paaugusiems (metuose).

Kodel taip gali buti, tai kiekvienam galima suprasti, nes musų jaunuoliai rengiasi svečiams paaeikti puikų programą su įvairiomis naujienybėmis, kurių mes retai kur galim pamatyti Apart to, gražaus programo, mylintieji šokius, galės gerai prisišokti prie geros muzikos.

Taigi, tai šis trumpas paraginimas nebuna šaltu pasiskaitymu, bet tikruoju pakvietimu. O mes žinome, kad tikras ir nuoširdus pakvietimas visuomet esti išpildytas. Todel nėra abejonės, kad mes maloniai priimsime šį pakvietimą ir skaitlingai dalyvausime kalbamame studentų vakarelyje.

Taigi dar kartą primename, kad visi butume sekantį šeštadienį, Geg. 21 d. Lietuvių Auditorijoj. — **Busim.**

Beethoven Konservatorija Naujoj Vietoj

Šiomis dienomis persikėlė į naują vietą plačiai žinoma ir daug lietuviams atnešusi naudos muzikos įstaga — Beethoven Konservatorija, kurios direktorium yra gerai žinomas komp. A. Pocius. Nauja vieta randasi Universal State Banko name, 3252 South Halsted St., ant trečių lubų.

Apie šią įstaigą butų galima labai daug pasakyti ir prirašyti, bet šiuom tarpu mes pasitenkinsim prisiminę nors trumpais bruožais.

Ši aukšto laipsnio muzikos mokykla, per apie 17 metų savo sekmingo gyvevimo, yra išleidus dėsėtkus muzikų, kurie šiandiena yra jai dėkingi. Taipgi yra tukstančiai jaunuolių, kurie yra lankę ir įgyję įvairiose muzikos šakose daugiau ar mažiau žinių. Žodžiu sakant, yra vienintelė tokia aukštos kulturos lietuvių įstaiga, pripažinta kaipo aukšto laipsnio mokykla. Ir, žinoma, užtai priklauso didelis kreditas direktoriui p. A. Pociui ir jo asistantams, kaip tai: K. Gaubis, G. Šidiškaitė-Giedraitienė, p-lė T. Plukiutė—Piano; Lulu Raben-Micevičienė, Milly Kazlauskaitė Smuiko; G. Šidiškiutė, J. Kudirka—dainavimo; Latus Spring—violenčele; komp. A. Pocius—muzikos teorijos; G. G. Holmes—pučiamų instrumentų ir W. Racine—Gitarų, mandolinų ir Banjo.

Taigi, kaip matome, ši istaiga aptarnauja kiekvieną muzikos šaką ir todel kiekvienas muzikos mylėtojas gali rasti sau geidžiamoj šakoj pamokinimą prieinamomis sąlygomis.

Turintieji kokį reikalą, kreipkitės naujų virš paminėtu antrašu.

— **Muzikų Matas.**

Parsiduoda
UŽ
Sumažintas Kainas

LOVOS, MATRASAI,
LOVŲ SPRINGSAI,
ir visi kiti
RAKANDAI, RADIOS,
ŠALDYTUVAI,
PLOVYKLĖS,
KAURAI IR PEČIAI
abiejose

Peoples Furniture Co.
Krautuvėse

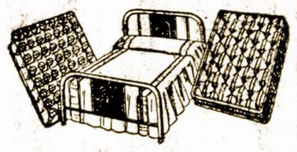

Pilnas lovos įrengimas, nauja graži lova, gvarantuoti Coil Springsai ir baltos vatos matrasas. Šie 3 šmotai verti $25.00, dabar viskas tik už $12.95

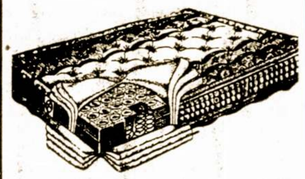

$20.00 vertės gvarantuoti Springsiniai matrasai, dabar $9.95

$17.50 vertės Cotton Felt Matrasai, bile dydžio, po $8.50

$8.00 vertės, 45 svarų baltos vatos matrasai po $3.95

$12.50 vertės gvarantuoti Coil lovų springsai po $5.95

$6.50 gražios ir tvirtos Felt Base grindų uždangalai 9x12 didžio tik po $2.98

PEOPLES FURNITURE CO.
4177-83 Archer Ave.
Lafayette 3171
2536-40 W. 63rd St.
Hemlock 8400

Pavasarine Švente
IR ŠOKIAI
Su Nepaprastu Programu
Rengia
Lithuanian University Club
Subatoj, Gegužes 21, 1932
CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ
3133 So. Halsted St.

Pradžia 7:30 val. vakare — Įžanga 50 centų

Rengėjai visus nuoširdžiai kviečia atsilankyti ir pasižada mandagiai priimti ir svetingai pavaišinti.

Didelis ir Linksmas Sandariečiu IŠVAŽIAVIMAS
Nedelioj, Gegužio 29, 1932
Baušo Ukyje
Prie 87 th ir Maple gatvių. Bus programas, šokiai ir t. t.

Pradžia 12 v. — Įžangos nebus.

Visi, kurie mėgstate linksmai ir smagiai praleisti laiką, atsilankykite į šį išvažiavimą ir linksmų Sandariečių burelyje gražiai pasilinksmykite.

Kviečia visus,

Rengimo Komitetas.

COME AND HAVE A JOYFUL HOUR AT OUR
THIRD ANNUAL
DANCE
Given By
GAY PALS A.C.
AT ST. GEORGE'S PARISH HALL
32nd Place and Auburn Ave.
SATURDAY EVENING **May 21 st 1932**
Music By
10 FRANK RODRIGUEZ **10**
Ten and His Ten
Original Red Devils
Entree at 7:30 P. M. — Tikets 50c.

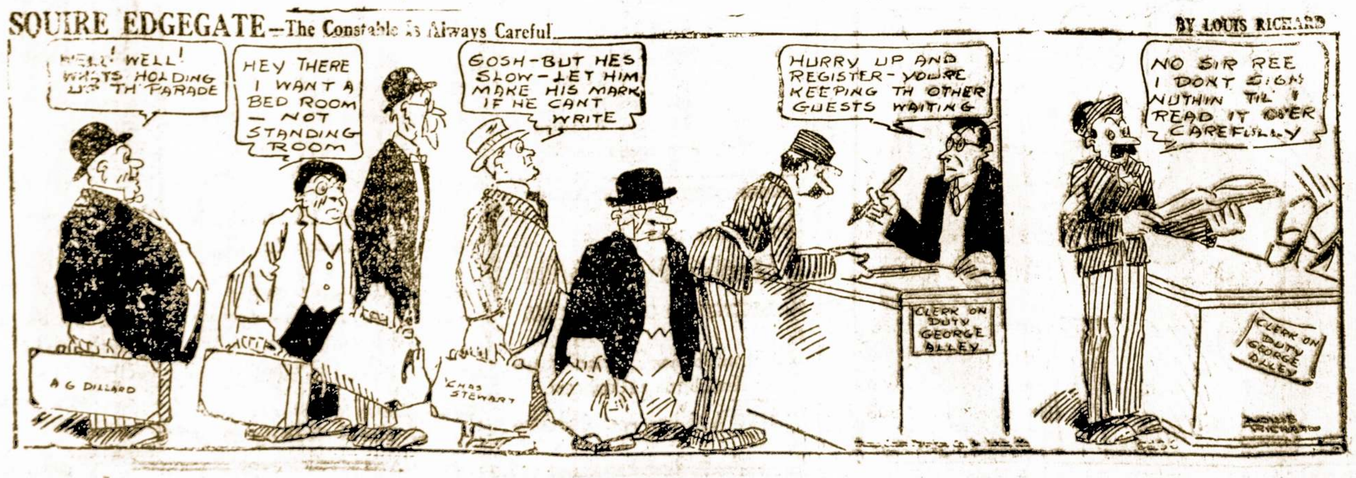

MARGUTIS
Radio Bangomis

Muzikos, dainų ir visokologijos žurnalas išeina kas dvi savaitės. Kaina metams $2.00. Pusei metų $1.00

Kas vakarą, 10 val., duodama radio programas, kuris girdimas Chicagoje ir apielinkėse.

Margučio adresas:
2437 West 69th St. — Chicago, Ill.
Telefonas: Grovehill 2242

Chicagoje

Am. Lietuvių Daktarų D-jos Susirinkimas

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos mėnesinis susirinkimas bus sekantį penktadienį, gegužės 20 dieną, p. Masiulio raštinėje, 6641 So. Western ave. Pradžia 9:00 val. vakare.

Šiame susirinkime Dr. V. Šimkus skaitys paskaitą, antrą tuo pačiu antgalviu — "Placenta Privia." Taipgi yra ir daug kitų draugijos veikalų, kurie turi but aptarti. Todel gerb. Daktarai, malonėkite visi atsilankyti į šį susirinkimą.

Dr. Bložis,
Sekretorius.

Įdomi Programa Vaikų Koncerte šiam Šeštadieny

Prašome Visų Draugų Ir Remėjų Atsilankyti Lietuvių Auditorijon.

Keliattas gerai išlavintų SLA. vaikų draugijėlių rengia šiam šeštadieny, 8 val. vak. bendrą koncertą. Well gal daugelis mano, jog į šios rušies parengimą suaugusiems neapsimoka lankytis. Jei kas taip mano, tai klysta.

Jaunesniųjų koncertai, tinkamai prirengti yra taip pat įdomus, kaip ir suaugusių. Apart to beauganti karta įneša daug skirtingesnis upo ir gal but didesnis nuoširdumu.

Chicagos lietuvių tarpe rasime nemažai veikėjų, kurie artimai seka, domaujasi jaunimo auklėjimu. Ateikite šiam šeštadieny ir savo akimis pažiurėti, kas yra bandoma daryti ir kas atlikta. Ypatingų stebuklų čia nerasite, bet už tai smagiai praleisit vakarą ir už pigią įžangą — 35c. pasišok sit ir pasimatysit su savo draugais.

— J. P.

"Vasara Lietuvoj", Bus Atvaizduota Vaikų Parengime.

Trejetas SLA. vaikų draugijėlių ruošdamos savo šeimyniška koncertą šiam šeštadienį, gegužės 21 d. Lietuvių Auditorijoj, pateiks mums tikrą lietuvišką programą.

Čia užgirsit senai begirdetas dainas, kurios gal ne visur ir Lietuvos kaimuose užsiliko. Apart to, pamatysit trumpą Lietuvos vaizdelį iš ukininkų gyvenimo. Čia bus bakužė, čia bus artojai, grėbėjos ir pulkas dainininkų. Jaunimo Dailies Choras, vad. p. C. Gaubiui parinko gražių diaudės dainelių ir muzikos. Jaunoji Birutė, vad. p-lei V. Stradomskaitei, taipgi esanti pasiruošus užįdominti svečius. Išbuvę virš valandos laiko šiam vaikų parengime, pasijusit aplankę seną tėvynę Lietuvą.

Kelius žodžius pratars Dr. A. Zimontas.

Ilgų prakalbų čia negirdėsit; to — kuriose parengimuose jos netinka. Bet keliatas trumpų žodžių į tėvus, rėmėjus ir visus svečius geriau nušviestų jaunimo auklėjimo prasmę. Todel šiam tikslui yra numatytas Dr. Zimontas ir kiti kurių mintys suprantamos jauniems ir suaugusiems.

Įžanga tik 35 centai

Nors vaikų draugijėles su dideliu vargu ir atskirų žmonių pasišventimu pasilaiko savo gyvybę, tačiau šis parengimas yra daromas ne tikslu uždirbti, bet šiaip del svečių ir rėmėjų smagumo.

Nežiurint, kad apart koncertinės programos bus dar ir šokiai, įžanga nustatyta tik 35 centai.

Dainos ir Muzika Oro Bangomis

Ir vel praeito antradienio vakare Chicagos ir apielinkės lietuviai galėjo pasigėrėti gražiu Lietuvių oro programų, kurį davė savo pastangomis Peoples Furniture Co. krautuvės, iš stoties WGES.

Šį sykį išpildė programą skaitlinga grupė dainininkų ir dainininkių, kurie ypatingai pasižymėjo per visą valandą dainuodami gražias, rinktinas lietuvių daineles, kaip tai nuo latiniai radio daininin kai ir dainininkės: p-nia H. Bartush, panelė G. Tamkutonis, J. Romanas, Antanas Čapas. Pagarsėjęs, Peoples Radio duetas, trio ir kvartetas, taipgi ir pirmą sykį šiuose programuose dainavo jaunas Lietuvių Universiteto Studentų Kliubo kvartetas.

Čalis Kepurė pateikė daug gražių juokų. Taipgi buvo žavėjanti muzika ir kiti įvairumai. Tas viskas labai įdomino klausytojus, kurie uoliai klausosi šių programų kas antradienio vakarą.

— Reporteris.

Planuoja Sutverti Kooperacinę Draugiją

Carlisle Parry Sterilizer, Inc., korporacija suorganizuota 1927 m., New Yorko valstijos teisėmis, planuoja sutverti draugiją, kuri rupintųs išdirbyste ir žemdirbyste ant didelės skalės. Tuos planus įgyvendinus, daugelis žmonių gaus darbo, įvestinę mažą kapitalą ir galės linksmai ir laimingai užbaigti savo dienas.

Tam užmanymui vadovauja patikimi ir patyrę biznieriai, kurie yra su visa širdžia atsidavę to plano įgyvendinimui. Tam planui taipgi pritaria visam pasaulyj žinoma firma, F. Dudley Kohler, kuri yra C. P. Sterilizer, Inc., įgaliota rupytis visais reikalais šios draugijos, kurios skelbimas telpa šioje laikraščio laidoj, kaip organizavime, taip ir kituose draugijos reikaluose.

Visos finansinės šios draugijos transakcijos eis per stipriausias New Yorko valstijos bankas, kurios yra nariais Bankų draugijos ir kurios turi sąryšį su federaline šalies banka ir kurios yra po priežiura New Yorko valstijos.

Pagerbė P-nią M. Dundulienę

Gegužio 14 d., p-nios Dundulienės artistų burelis ir keliatas artimų jos draugų surengė jai gražią puotą, "surprise party", kurioje ir man teko garbė dalyvauti.

Ta puota buvo surengta paminėjimui p-nios Dundulienės 33-jų metų veikimo dramos meno srityj.

Tos puotos vedėju buvo p-nia Miščikaitienė, Moterų "Apšvietos" draugijos prezidentė, kuri savo aiškia ir sumania kalba savo užduotį kuogeriausiai atliko ir paliko gana skaitlingoj publikoj labai jaukų įspudį, ir dar kartą įrodė, kad moterys yra jei ne geresnės, tai ir ne prastesnės vakarų vedėjos kaip vyrai.

Baigiantis skaniai vakarienei buvo pakviesta keli p-nios Dundulienės draugai pratarti keliatą žodžių. Jie visi, nors skirtingais žodžiais, linkėjo p-niai Dundulienei darbuotis kuo ilgiausiai dramos meno srityj ir linksminant dramos mėgėjus, skiepinti juose tėvynės meilės jausmą.

Muzikalinę programo dalį išpildė p. Dundulienės trio: G. ir O. Julevičiutės ir V. Deveikiutė. Jos labai gražiai sudainavo keliatą gražių liaudies dainelių ir buvo net keliatą kartų iššauktos daugiau padainuoti.

Po programo buvo įteikta jubeliantei dovanėlė — auksiniu 20 dolerių už kuriuos ji širdingai dėkojo rengėjams ir atsilankiusiam draugų bureliui ir pasižadėjo ir toliau tęsti prakilnų dramos meno darbą.

Yra malonu matyt tą nuoširdžią ir darbščią dramos mėgėją remiamą musų visuomenės. Ji tos paramos pilnai užsitarnauja, nes per 33 metus savo darbuotės dramos srityj, ji suvaidino 447 veikalus ir parašė arba sudramatizavo šiuos veikalus:

"Graži Magelona ir Petras Kareivis", drama.
"Pavogtas Kudikis", drama.
"Dvi Seserys", drama.
"Netikėtas Sugrįžimas", komedija.
"Laisvė", tragedija.
"Sodne", komedija.
"Paieškojimų Biuras", komedija.
"Kunigas Machokas", drama.

Birželio 4 d., šeštadienį, p-nios Dundulienės artistų grupė rengia linksmą naktinį pikniką. Butų gerai, kad Chicagos lietuvių visuomenė tą jos parengimą paremtų, į jį kuo skaitlingiausiai atsilankydama.

V.

Prašome neužmiršti geg. 21 d.

Tą pati šeštadienio vakarą įvyksta Lietuvių studentų šokiai. Vienas parengimas nepakenks kitam. Vaikų koncertan atsilankys apart tėvų daugiausia tie, kurie simpatizuoja tm darbui.

Iš South Englewood kolonijos rengiasi atvažiuoti skaitlingas burys, iš Bridgeporto taipgi bus nemažai. Tai paskutiniai musų šio sezono vakarai; taip sakant, atsisveikinimas su žiema ir sutikimas vasaros.

— A. B.

Reikalinga Tuojaus Vyru

Turi turėti gerą reputaciją, su mažu kapitalu prisidėti prie COOPERATIVE ASSOCIATION, kurią kuria CARLISLE PARRY STERILIZER, Inc., ir apsigyventi arti New York miesto; Statybos darbininkai, malioriai, popieruotojai, ukių darbininkai, paprasti darbininkai ir tt. PASTOVUS DARBAS, GEROS ALGOS ir ĮRENGTI NAMAI su nedideliais žemės plotais; gera proga geriems ir pastoviems žmonėms. — Atsišaukite ar kreipkitės laišku, pridedami dviejų centų pašto ženklelį del platesnių žinių į

LAW FIRM F. DUDLEY KOHLER

30 Irving Place, Desk Nr. L-37,
NEW YORK, N. Y.

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

A BIG DANCE

A club very popular in this district is giving a dance Sat. May 21, 1932. The Gay Pals A. C. will hold their dance at St. George's Parish Hall and a good time is insured for all. Mr. Frank Rimkus is giving his undivided attention to the success of the affair.

This being the 3rd annual dance given by this club with a very large gathering it is a certain happy and joyful event.

After the dance there will be a party beginning at Midnite and lasting until all are satisfied and tired.

There will be refreshments, entertainment, dancing and glee for all.

When the Gay Pals put on their dance, don't miss it as you can not afford to lose the opportunity for a good time.

Tel. Yards 5563
Išvalome Catch-Basins ir Sures už $1.50
Sutaisome prakiurusius stogus už $1.50
Pataisome kaminus už $2.00 ir daugiau
Taisome muro sienas, pentuojame ir dekoruojame.
Clark ir Sunus
3724 Normal Ave.

MUZIKOS MOKYKLA
Duodu piano lekcijas prieinamomis sąlygomis ir, reikalui ėsant, — atvažiuoju į namus. Deliai platesnių informacijų kreipkitės pas
VERĄ STRADOMSKAITĘ
3357 So. Morgan St.
Tel. Yards 6120.

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"
Urba Flower Shoppe
Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.
Specializuojame Laidotuvėms Gėlėmis.
3324 So. Auburn Ave.

GRABORIAI

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas
J F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDĖJAI
Didysis Ofisas
4605-07 S. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 1742
SKYRIUS
4447 South Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 3794
SKYRIUS
3201 Auburn Avenue
Tel. Boulevard 3201

Tel Yards 1138
Stanley P. Mažeika
LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av. Chicago

S. D. Lachavicz & Son
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 West 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516
SKYRIUS:
1439 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI

Tel. Franklin 5745
CHAS. A. PEPPER
LIETUVIS ADVOKATAS
155 N. Clark St. Room 909
Namuose, 3117 S. Union Ave.
Nuo 7 iki 9 val. vak.
Res. Tel. Victory 2213

JOSEPH J GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Rel. Republic 9723

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Mieste Ofisas 77 W. Washington st. Room 1502 Tel. Central 2978
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Utarn., Ketv., ir Subatos — 6 iki 9 val.
4145 Archer Avenue
Tel. Lafayette 7337
Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460
LEONAS S. MIKELONIS
ADVOKATAS
10 South LaSalle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 South Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St.,
Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
GYVENIMO VIETA
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 So. La Salle St., Room 1934
Telephone Randolph 0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7—9 vak. apart Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Ofiso ir Rezidencijos
Tel. Boulevard 5913
DR. BERTASH
756 West 35th St.
(kampas 35-tos ir S. Halsted St.)
Ofiso valandos:
nuo 1 iki3, nuo 6:30 iki 8:30
Nedėliomis pagal sutartį

Tel. CENTRAL 7079
B. G. Lambrakis M. D.
Gydytojas ir Chirurgas
Ausų, Nosies, Gerklės Specialistas
Buvęs 5 metus Viennos ir dabar Illinois Universitete profesorium.
Rez. Tel. Longbeach 9453
Valandos: nuo 1 iki 4 ir pagal sutartį.
Room 1447-49 Pittsfield Bldg.
55 E. Washington St. Chicago

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Virš Marshal Drug Store
Arti 47th Street

Dr. Karl Nurkat
(NURKAITIS)
Akiniai pritaikomi mokslišku budu
2437 W. 69th Street
Tel. Grovehill 2242

Phone Hemlock 2061
DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
2420 W. Marquette Road
Naujo ofiso valandos:
Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Senas ofisas 1821 Halsted St.
Val: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Tel. Republic 2236—Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Dr Suzan A. Slakis
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų
4145 Archer Ave.
Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 popiet
Seredomis ir nedėliomis pagal Susitarimą
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Ned. ir Seredomis pagal sutartį.
Rez.: 6628 S. Richmond St.
Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytais
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

Dr. M. T. Strikol'is
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Perkėlė savo abu ofisų į naują vietą
po numeriu
4645 So. Ashland Ave.
Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namai 6641 So. Albany Ave.
Tel.: Prospect 1930

Phone Victory 7188
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 5914 ir 5913
DR. S. NAIKELIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street
N. E. kampas 35th ir Halsted

Phone Victory 2514
DR. A. J. ZIMONTAS
SENIAUSIAS LIETUVIS
DENTISTAS
3252 South Halsted Stree

Phone: Grovehill 17
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto
Nuo 2 iki 4 dieną
ir
Nuo 7 iki 9 vak.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave
CHICAGO, ILL.
Šeštadieny ir trečiadieny po p. . pagal susitarimą.